

БҮЙРЫҚ

ПРИКАЗ

10 қазан 2023 жыл

№ 736 – ЦЗ

Астана қаласы

город Астана

Ұйым стандартын бекіту туралы

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамында және оның еншілес ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік салаларындағы оқиғаларға тергеп-тексеруді ұйымдастырудың және жүргізудің бірыңғай қағидаттарын белгілеу мақсатында, 2018 жылғы 4 шілдедегі №43-АҚ Серіктестік туралы келісімнің 1-тармағының 19) тармақшасына, 3-тармағының 1) тармақшасына, 6-тармағының 18) тармақшасына сәйкес, 2016 жылғы 28 шілдедегі №82-АҚ Серіктестік туралы келісімнің 1-тармағының 15) және 17) тармақшаларына, 3-тармағының 1) тармақшасына, 2023 жылғы 17 мамырдағы №23-АҚ Серіктестік туралы келісімнің 1-тармағының 19) тармақшасына, 3-тармағының 1) тармақшасына сәйкес, **БҮЙЫРАМЫН:**

1. Қоса берілген, «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамында және оның еншілес ұйымдарында оқиғаларды, олардың түпкі себептерін анықтай отырып, басқару» АҚ СТ 2.01-2023 ұйым стандарты бекітілсін.
2. «Ұйым стандартын бекіту туралы» 2020 жылғы 16 маусымдағы №370-ЦЗ бұйрығының күші жойылған деп танылсын.
3. Осы бұйрықтың орындалуына бақылау жасауды өзіме қалдырамын.

Бас инженер – Техникалық саясат
департаментінің директоры

Б. Котырев

Орынд. Омаров М.М. – Цтех
+7 (7172) 603422

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

ҰЙЫМ СТАНДАРТЫ

**«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНДА ЖӘНЕ ОНЫҢ ЕҢШЛЕС
ҰЙЫМДАРЫНДА ОҚИҒАЛАРДЫ, ОЛАРДЫҢ ТУПКІ СЕБЕПТЕРИН
АНЫҚТАЙ ОТЫРЫП, БАСҚАРУ»
АҚ СТ 2.01-2023**

Астана

Алғысөз

1 Техникалық саясат департаментімен ӘЗІРЛЕНГЕН ЖӘНЕ ЕҢГІЗІЛГЕН

2 «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Бас инженері - Техникалық саясат департаменті директорының 2023 жылғы «10» қаңтардағы №736-ИЗ бүйрығымен БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ЕҢГІЗІЛГЕН.

3 «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы акционерлік қоғамының Басқарушы директоры – Бас инженерінің 2020 жылғы 16 маусымдағы №370-ЦЗ бүйрығымен бекітілген «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамында және оның еншілес ұйымдарында оқиғаларды, олардың түпкі себептерін анықтай отырып, басқару» стандартының **ОРНЫНА ЕҢГІЗІЛГЕН.**

«Осы ұйым стандартының «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара басылып шығарылуы, көбейтілуі және таратылуы мүмкін емес»

Мазмұны

1	Колданылу саласы	1
2	Терминдер, анықтаулар және қысқартулар	1
3	Жалпы ережелер	3
4	Оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейлері.....	4
5	Алғашқы іс-қимыл және хабарлау.....	4
6	Оқиғаларды тергеп-тексеру жөніндегі комиссияны құру	5
7	Тергеп-тексеру үшін ақпарат пен фактілер жинау	7
8	Оқиғаларды тергеп-тексеру, түпкі себептерді анықтау және талдау	8
9	Тергеп-тексеру нәтижелерін ресімдеу	8
10	Түзету іс-шаралар жоспарын әзірлеу және бекіту және оның мониторингі	9
11	Алынған қорытындылар және олар туралы ақпарат тарату	11
12	Жауапкершілік	11
	А-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейлерінің критерийлері	12
	Б-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиғаларды тергеп-тексеруге қойылатын негізгі талаптар	13
	В-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиға туралы ақпаратты басқарудың желілік деңгейіндегі бөлімшелерінен корпоративтік деңгейге беру схемасы	14
	Г-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиға туралы бастанқы ақпарат.....	15
	Д-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиға бойынша жедел ақпарат.....	16
	Е-қосымша (<i>ақпараттық</i>). Тергеп-тексеру элементтері және түпкі себептерді анықтау әдістемесі	17
	Ж-қосымша (<i>ақпараттық</i>). Ықтимал түпкі себептер тізбесі	22
	К-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиғаларды есепке алу журналы	26
	Л-қосымша (<i>міндетті</i>). Тәртіптік шараларды қолдану туралы мәліметтер	27
	М-қосымша (<i>міндетті</i>). Оқиға бойынша бюллетень	28

ҰЙЫМ СТАНДАРТЫ

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ»

АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНДА ЖӘНЕ ОНЫҢ ЕНШІЛЕС

ҰЙЫМДАРЫНДА ОҚИҒАЛАРДЫ, ОЛАРДЫҢ ТҮПКІ СЕБЕПТЕРИН

АНЫҚТАЙ ОТЫРЫП, БАСҚАРУ

Енгізілген күні _____

1 Қолданылу саласы

Осы «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамында және оның еншілес ұйымдарында оқигаларды, олардың түпкі себептерін анықтай отырып, басқару» стандарты (бұдан әрі – Стандарт) Қазақстан Республикасының Еңбек және Экологиялық кодекс нормаларына сәйкес өзірленген және еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік салаларында оқигаларды тергеп-тексеру және оқигалардың түпкі себептерін анықтау тәртібіне қойылатын жалпы талаптарды белгілейді.

Осы Стандарттың ережелерін «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының құрылымдық бөлімшелерінде және еншілес ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік салаларындағы оқигаларды қызметтік тексеруді жүргізу кезінде қолданады.

2 Терминдер, анықтаулар және қысқартулар

Осы Стандартта тиісті анықтаулары бар келесі терминдер, анықтаулар және қысқартулар қолданылады:

2.1 «ҚТЖ» ҰК» АҚ - «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы.

2.2 АҚП - оқиганың түпкі себептерін талдау.

2.3 БиОТ - еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау.

2.4 Оқиға иесі - оқиға болған «ҚТЖ» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшесі/еншілес ұйымдары.

2.5 «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы - «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдары.

2.6 ЕҰ - «ҚТЖ» ҰК» АҚ еншілес ұйымдары, дауыс беруші акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан артық пайызы меншіктілік немесе сенімгерлікпен басқару құқығымен «ҚТЖ» ҰК» АҚ-қа тиесілі, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан заңды тұлғалар.

2.7 Қоршаған ортаның ластануы - қоршаған ортаға ластаушы заттардың, радиоактивті материалдардың, өндіріс және тұтыну қалдықтарының түсі, сондай-ақ қоршаған ортаға шудың, дірілдің, магнит өрістерінің және өзге де зиянды физикалық әсерлердің әсері.

2.8 ИСПБиे «Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі біріктілген жүйе» автоматтандырылған басқару жүйесі.

2.9 Тұпкі (негізгі) себептер – оқиғаның тікелей себебінің болуына немесе туындауына мүмкіндік жасаған жағдай.

2.10 Жазатайым оқиға (еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға) – оның салдарынан өндірістік жарақаттану, денсаулығының кенеттен нашарлауы немесе жұмыскердің, жіберуші тарап жұмыскерінің улануы орын алған, жұмыс берушінің немесе қабылдаушы тараптың олардың еңбекке қабілеттілігінен уақытша немесе тұрақты айырылуына немесе өліміне апарған, жұмыс берушінің немесе қабылдаушы тараптың еңбек (қызметтік) міндеттерін немесе тапсырмаларын орындаған кезде жұмыскерге, жіберуші тарап жұмыскеріне, зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік фактордың әсер етуі.

2.11 Оқиғалардың тұпкі себептерін анықтау – тергеп-тексеру жөніндегі комиссия, оның барысында фактілерді, дәлелдерді жинайтын және тексеретін, оқиғаның тұпкі себептерін анықтайтын және алынған қорытындыларды қалыптастыратын (ұқсас себептердің қайталануына жол бермеу үшін) процесс.

2.12 ҚӘ - қауіпті әрекет.

2.13 ҚЖ - қауіпті жағдайлар.

2.14 ЖТ - қауіпсіз емес жұмыстарды тоқтату.

2.15 Оқиға – еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауға, экологиялық қауіпсіздікке қатер төндіретін оқиға, оның ішінде жазатайым оқиға.

2.16 Қәсіптік ауру (қәсіби ауру) – жұмыскер өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаған кезде оған зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуінен туындастырылған созылмалы немесе ауыр ауру.

2.17 Мердігерлік ұйым – шартқа (келісімшартқа) сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының аумағында немесе мұдделерінде жұмыстарды орындастын, қызметтер көрсететін немесе тауарлар мен материалдарды жеткізетін және еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету сапасына әсер ете алатын занды немесе жеке тұлға.

2.18 Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық диалогы - жұмыскер жұмыс орындаған кезде, оның жұмыс орнын және кейіннен онымен өндірістік қауіпсіздік аспектілері туралы сұхбат жүргізген кезде оның іс-әрекеттері мен мінез-құлқын бақылау процесі.

2.19 Зардапсыз оқиғалар (Near-Miss) - аварияға, жазатайым оқиғаға апармаған, адамдардың денсаулығына зиян келтірмеген және т.б., бірақ жоғарыда аталған барлық зардаптарға апаруы ықтимал оқиға.

2.20 Жұмысшылардың өкілдері – кәсіподактар мен олардың бірлестіктері, ал олар болмаған жағдайда, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген жағдайларда жұмыскерлердің (конференция делегаттарының) кем дегенде үштен екісі қатысқан жағдайда, жұмыскерлердің

жалпы жиналышына (конференциясына) қатысушылардың көпшілік даусымен сайланған және уәкілеттілік берілген сайланған өкілдер.

2.21 Қауіпсіздік қызметі (Қызмет) – өздерінің функцияларына «ҚТЖ» ҮК» АҚ-тың еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік саласындағы саясатын іске асыруды қамтамасыз ету кіретін «ҚТЖ» ҮК» АҚ және оның ЕҰ басқарудың барлық деңгейлеріндегі құрылымдық бөлімшелер.

2.22 Өлімге апарған оқиға - жазатайым оқиға мен өлімнің арасындағы уақыт мерзіміне байланыссыз өндірістік жарақаттың салдары болып табылатын зардап шегушінің өліміне апарған оқиға.

2.23 Тұрақты жалпы еңбекке қабілеттілікті жоғалту оқиғасы – жұмыскер еңбек міндеттерін орындаған кезде денсаулығына зиян келтіруге апарған оқиға, жұмыскерді тұрақты еңбекке жарамсыздыққа және медициналық көрсеткіштері бойынша жұмысты тоқтатуға (аяқ-қолынан айырылу, бастың ауыр жарақаты, көру қабілетінің жоғалуы) апаратын және еңбек міндеттерін толық көлемде орындауга кедергі жасайтын, т.б. 1 және 2-топтағы мүгедектікті белгілеу.

2.24 Денсаулығы күйінің нашарлауы – жұмыскер, еңбек міндеттерін орындаған кезде денсаулығына зиян келтіруге апарған оқиға, оған жұмыскердің жұмыс орнында денсаулығының кенеттен нашарлауы нәтижесінде және еңбек қызметінің нәтижесінде немесе оған байланысты пайда болатын аурудың жедел және созылмалы күйлері, соматикалық және психикалық бұзылулар жатады. Зиянды факторлардың әсері мен денсаулығы күйінің нашарлауы арасындағы уақыт кезеңі қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді болуы мүмкін.

2.25 Экологиялық қауіпсіздік - адамның, қоғамның және мемлекеттің құқықтары мен өмірлік маңызды мұдделерінің қоршаған ортаға антропогендік және табиғи әсері нәтижесінде туындастын қатерлерден қорғалуы күйі.

Осы Стандартта өзге де ұғымдар мен анықтаулар Қазақстан Республикасының заңнамасында және «ҚТЖ» ҮК» АҚ ішкі құжаттарында көзделген мағыналарда пайдаланылады.

3 Жалпы ережелер

3.1 Барлық оқиғалар тексеруге және есепке алуға жатады.

3.2 Осы стандарт төмендегілер бойынша талаптарды белгілейді:

оқиғалар туралы хабарлау рәсімі;

оқиғаларды тергеп-тексеруді жүргізу;

құжаттарды ресімдеу рәсімі;

оқиғалардың есебін жүргізу.

3.3 Стандартта тергеп-тексерілетін оқиғалардың келесі түрлері қаралады:

жазатайым оқиға;

зардаптары жоқ оқиғалар (Near-Miss);

кесіптік аурулар;

қоршаған ортаға теріс әсер ететін оқиғалар.

3.4 Оқиғаларды тергеп-тексеру келесі міндеттерді орындау арқылы іске асырылады:

- оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейін анықтау;
- оқиғаларды тергеп-тергеп-тексеру жүргізу ;
- оқиғаның түпкілікті себептерін анықтау;
- түзету іс-шараларын орындау.

4 Оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейлері

4.1 Оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейі олардың түріне және болуы мүмкін және нақты зардаптардың ауырлығына байланысты.

4.2 Осы Стандарттың А-қосымшасында оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейлерінің критерийлері жазылған. Тергеп-тексерудің әр деңгейіне қойылатын негізгі талаптар осы Стандарттың Б-қосымшасында көрсетілген.

5 Алғашқы іс-қимыл және хабарлау

5.1 Оқиға иесі:

1) зардап шеккен адамға алғашқы медициналық көмек көрсетуге және қажет жағдайда, оны денсаулық сақтау ұйымына жеткізуді ұйымдастыруға;

2) егер бұл басқа адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндірмесе, ал өндірістік процестің үздіксіздігін бұзы аварияға апармаса, тергеп-тексеру басталғанға дейін еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға орнындағы жағдайды (жабдықтар мен механизмдердің, еңбек құралдарының күйін) оқиға болған сәттегідей сақтауға, сондай-ақ авария болған жерді фотоға түсіруге;

3) зардап шеккен адамның жақын туыстарына жазатайым оқиға туралы дереу хабарлауға және осы Стандарттың В-қосымшасына сәйкес, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген мемлекеттік органдар мен ұйымдарға хабарламалар жіберуге;

4) арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссия мүшелерін еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаны тергеп-тексеру үшін оқиға орнына жіберуге міндетті.

5.2 Оқиға иесі бір тәулік ішінде еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган белгілеген нысан бойынша еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға туралы:

1) еңбек инспекциясы жөніндегі жергілікті органға;

2) қауіпті өндірістік объектілерде болған жазатайым оқиғалар кезінде өнеркәсіп қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті органның аумақтық бөлімшесіне;

3) халықтың санитариялық-эпидемиологиялық амандығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшесіне кәсіптік ауру немесе улану оқиғалары туралы;

4) жұмыскерлердің өкілдеріне;

5) жазатайым оқиға болған жердегі құқық қорғау органдына, және арнайы тергеп-тексеруге жататын жағдайларда, өндірістік және ведомстволық бақылау

және қадағалаудың уәкілетті органдарына дереу хабарлайды.

5.3 Оқиғаның иесі қоршаған ортаның ластануымен болған оқиға туралы қоршаған ортаны қорғау саласындағы аумақтық уәкілетті мемлекеттік органға оқиға анықталғаннан кейін 2 сағат ішінде хабарлайды.

5.4 «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобын басқару деңгейіне желілік басқару деңгейінің бөлімшелерінен оқиға туралы хабарлау осы Стандарттың В-қосымшасына сәйкес жүргізіледі, бұл ретте желілік басқару деңгейінің бөлімшелері оқиға туралы ақпарат алу схемасын өз бетімен пысықтайды.

5.5 Оқиға иесі оқиға туралы бастапқы ақпаратты Стандарттың Г-қосымшасына сәйкес нысан бойынша дайындаиды және Жоғары деңгейде тұрған қызметке жібереді, оқиғаны ИСПБ-те (24 сағат ішінде) тіркейді. Компанияның желілік басқару деңгейіндегі қызмет тексерудің 2 және 3 деңгейлеріндегі оқиғалар туралы алғашқы ақпаратты «ҚТЖ» ҰК» АҚ еңбек қауіпсіздігі және экология жөніндегі инспекцияға жібереді.

5.6 «ҚТЖ» ҰК» АҚ еңбек қауіпсіздігі және экология жөніндегі инспекциясы жазатайым оқиға туралы хабарламаны алғаннан кейін 24 сағат ішінде осы Стандарттың Д-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ол туралы ақпаратты («Найзагай») дайындаиды және оны ИСПБ-ға енгізеді.

5.7 Оқиға иесі дереу, бірақ жазатайым оқиғаның болғаны туралы өзіне белгілі болған сәттен үш жұмыс күнінен кешіктірмей, жұмыскерді, ол еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде, жазатайым оқиғалардан сақтандыру шартын жасасқан сақтандыру үйіміна хабарлайды.

6 Оқиғаларды тергеп-тексеру жөніндегі комиссияны құру

6.1 Еңбек қызметіне байланысты ауыр, өліммен аяқталған жазатайым оқиғалар мен топтық жазатайым оқиғалар Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде белгіленген тәртіппен арнайы тергеп-тексеруге жатады.

6.2 Арнайы тергеп-тексеруге жататын оқиғаларды қоспағанда, оқиғаларды тергеп-тексеруді жұмыс берушінің актісімен құрылатын комиссия жиырма төрт сағат ішінде, жазатайым оқиғалар үшін – өндірістік жарақаттың ауырлық дәрежесі туралы қорытындыны алған сәттен бастап мынадай құрамда (тегеп-тексерудің 0 және 1-денгейіндегі оқиғалардан басқа) жүргізеді:

1) төраға - оқиға иесінің басшысы немесе оның орынбасары, ал олар болмаған кезде - жұмыс берушінің уәкілетті өкілі;

2) мүшелер - оқиға иесінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметінің басшысы және жұмыскерлердің өкілі;

3) қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі өнірлік ревизорлар аппаратының жұмыскери – «ҚТЖ» ҰК» АҚ және ЕҰ жұмыскерлерін жылжымалы құрамның қағып кетуі нәтижесінде болған жазатайым оқиғалар кезінде.

6.3 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға болған тиісті участкедегі еңбек қауіпсіздігі үшін тікелей жауапты лауазымды тұлға, тергеп-тергеп-тексеру жүргізу кезінде комиссия құрамына енгізілмейді.

6.4 «ҚТЖ» ҮК» АҚ және ЕҰ өкілдері, қажет жағдайда, «ҚТЖ» ҮК» АҚ және ЕҰ аумағында және объектілерінде болған мердігерлік ұйымдар жүргізетін оқиғаларды тергеп-тексеруге қатысады.

6.5 Қазақстан Республикасының (ҚР) оқиғаларды арнайы тергеп-тексеруге қойылатын талаптары:

6.5.1 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды арнайы тергеп-тексеру Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес жүргізіледі.

6.5.2 Төменде көрсетілген оқиғаларды тергеп-тексеруді арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссия жүргізеді:

- ауыр немесе өлімге апаратын жазатайым оқиғалар;
- жарақаттардың ауырлығына қарамай, екі және одан көп жұмыскермен бір мезгілде болған топтық жазатайым оқиғалар;
- ауыр уланудың топтық жағдайлары.

6.5.3 Мемлекеттік еңбек инспекторы арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссияның төрағасы болып табылады. Арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссияның құрамына оның мүшелері ретінде жұмыс беруші (оқиғаның иесі) және жұмыскерлердің уәкілетті өкілі енгізіледі.

6.5.4 Оқиға иесінің Қауіпсіздік қызметі жазатайым оқиға болған сәттен бастап арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссия құрылғанға дейін ақпарат пен фактілерді жинауға кірісуі тиіс. Бұл ретте, зардап шеккен жұмыскер өлген жағдайда, жұмыс корпоративтік басқару деңгейі өкілінің, топтық – желілік басқару деңгейінің өкілінің қатысуымен орындалады. Арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссия құрылған сәттен бастап «ҚТЖ» ҮК» АҚ және ЕҰ өз әрекеттерін тоқтатуға міндетті, қатар тергеп-тексеруге рұқсат етілмейді.

Егер қажет болса, «ҚТЖ» ҮК» АҚ, ЕҰ арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссия өз жұмысын аяқтағаннан кейін өз тергеп-тексеруін бастай алады.

6.5.5 Қауіпті өндірістік объектідегі авария салдарынан техногендік сипаттағы ТЖ кезінде болған еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру кезінде комиссия төрағасы болып өнеркәсіп қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті органның немесе оның аумақтық бөлімшесінің өкілі тағайындалады.

6.5.6 Арнайы тергеп-тексеру жөніндегі комиссияның құрамына сондай-ақ:

- қауіпті өндірістік объектілерде, сондай-ақ электр энергетикасы саласы үйымдарында болған еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар кезінде,
- өнеркәсіп қауіпсіздігі саласындағы мемлекеттік қадағалау жөніндегі мемлекеттік инспектор және мемлекеттік энергетикалық қадағалау мен бақылауды жүзеге асыратын лауазымды тұлға;

- ауыр улану жағдайында – халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саулық саласындағы мемлекеттік органның өкілдері;

- басқа үйымның аумағында орналасқан және онда жұмыстар жүргізіп жатқан үйымның жұмыскерімен немесе өндірістік тапсырманы (қызметтік немесе шарттық міндеттерді) орындау үшін басқа үйымға жіберілген

жұмыскермен болған еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға жағдайында – аумағында жазатайым оқиға болған үйымның уәкілетті жауапты өкілі енгізіледі.

7 Терегеп-тексеру үшін ақпарат пен фактілер жинау

7.1 Оқиғаны терегеп-тексеру кезінде комиссияның талабы бойынша оқиға иесі төмендегілерді:

1) техникалық есептеулерді орындауды, зертханалық зерттеулерді, сынақтарды, басқа да сараптамалық жұмыстарды жүргізуі және осы мақсатта сарапшы-мамандарды тартуды;

2) оқиға орнын және бүлінген объектілерді суретке түсіруді, жоспарларды, эскиздерді, схемаларды жасауды;

3) терегеп-тексеру жүргізу үшін қажет көлікті, қызметтік жайды, байланыс құралдарын, арнайы киімді және басқа да жеке қорғану құралдарын беруді;

4) мыналарды:

жұмыс орнының күйін, зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың (жоспарлардың, эскиздердің, схемалардың, ал қажет жағдайда – оқиға орнының фото - және бейнематериалдарының және басқалардың) болуын сипаттайтын құжаттарды;

зардап шеккендердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқамалардан өтуін және білімін тексеру хаттамаларын тіркеу журналдарынан үзінді көшірмелерді, еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға күәгерлерінен және лауазымды адамдардан сұрау хаттамаларын («Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды терегеп-тексеру материалдарын ресімдеу жөніндегі нысандарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы №1055 бұйрығымен бекітілген нысандар бойынша ресімделеді), зардап шеккендердің түсініктемелерін, мамандардың сараптамалық қорытындыларын;

зертханалық зерттеулер мен эксперименттердің нәтижелерін;

зардап шеккен адамның денсаулығына келтірілген зиянның сипаты мен ауырлығы дәрежесі, немесе оның өлімінің себебі туралы, алкогольдік, есірткілік немесе уытты мас болу белгілерінің болуы (болмауы) туралы медициналық қорытындыны;

зардап шеккенге арнайы киім мен басқа да жеке қорғану құралдарын беруді растайтын құжаттардың көшірмелерін;

осы өндірісте (объектіде) бұрын берілген мемлекеттік еңбек инспекторлары мен аумақтық мемлекеттік қадағалау органы лауазымды адамдарының үйғарымдарынан үзінді көшірмелерді (егер оқиға үйімда немесе осы органның бақылауындағы объектіде болған болса);

комиссияның қалауы бойынша істі қарауға қатысы бар басқа да құжаттарды ұсынуды қамтамасыз етеді.

8 Оқиғаларды тергеп-тексеру, түпкі себептерді анықтау және талдау

8.1 Оқиғаны тергеп-тексеру мерзімі комиссия құрылған күннен бастап он жұмыс күнінен артық болмауы тиіс.

Тергеп-тексерудің белгіленген мерзімдерде аяқталуына объективті кедергі келтіретін жағдайлар туындаған кезде, тергеп-тексеру мерзімдері комиссияның хаттамалық шешімімен екі реттен артық болмайтындей он жұмыс күніне ұзартылуы мүмкін.

8.2 Оқиғаларды тергеп-тексеру осы Стандарттың 7-бөлімінде көрсетілген анықталған, алынған және құжатталған ақпараттың, материалдар мен фактілердің, сондай-ақ тергеп-тексеру материалдарының негізінде жүргізіледі.

8.3 Оқиғаның түпкі себептерін олардың түріне және ауырлық дәрежесіне қарай анықтау мақсатында, түпкі себептерді анықтаудың түрлі әдістемелері қолданылады. Оқиғаларды тергеп-тексеру элементтері мен түпкі себептерді анықтау әдістемелерінің сипаты осы Стандарттың Е-қосымшасында берілген.

8.4 Оқиғалардың ықтимал түпкі себептерінің тізбесі осы Стандарттың Ж-қосымшасында берілген.

8.5 Жазатайым оқиғалар – соны адам өлімімен немесе ауыр (мүгедектікпен) аяқталған топтық жазатайым оқиғалар орын алған кезде, оқиғаның иесі арнайы тергеп-тексеру комиссиясының алдында, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы №1019 бұйрығымен бекітілген Жұмыскерлерді, басшылар мен еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты адамдарды еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқытудан, нұсқау беруден және білімін тексеруден өткізу қағидалары мен мерзімдерінің 36-тармағының 4) тармақшасына сәйкес, кінәлі жұмыскерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша білімдерін кезектен тыс тексеруден өтуі туралы шешім шығаруына бастамашылық жасайды.

8.6 Қызметтік тергеп-тексеру осы Стандарттың А-қосымшасына сәйкес аяқталу шарттары орындалған жағдайда, аяқталған болып саналады.

9 Тергеп-тексеру нәтижелерін ресімдеу

9.1 Оқиғаларды тергеп-тексеру туралы материалдардың құрамына тергеп-тексеру кезінде пайдаланылған барлық құжаттар (ақпарат, материалдар, фото/видео, схемалар, қуәгерлік айғақтар, анықтамалар және т.б.), ҚР заңнамасына сәйкес мемлекеттік уәкілетті органдарға жіберілген құжаттардың көшірмелері, оқиғаның белгіленген түпкі себептері туралы ақпарат енгізіледі.

9.2 Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру материалдарын ресімдеу Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы №1055 бұйрығымен бекітілген Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру материалдарын ресімдеу бойынша нысандарға сәйкес жүргізіледі.

9.3 Комиссия төрағасы мен комиссия мүшелері материалдардағы ақпараттың қисындылығын және оны ұсыну сапасын тексереді.

9.4 Барлық деңгейдегі оқиғаларды тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей, оқиғаны тергеп-тексеру материалдарын оқиға иесінің қауіпсіздік қызметі ИСПБ «Оқиғаларды басқару» модуліне енгізеді. Бұл ретте Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы №1055 бұйрығына сәйкес ресімделген еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаның қуәгерлері мен лауазымды тұлғаларды сұрау хаттамалары сканерленген нұсқада ИСПБ-ға енгізілуі мүмкін.

9.5 3-деңгейдегі оқиғаны тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін, желілік басқару деңгейінің бөлімшесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ-та және оның еншілес ұйымдарында «ҚТЖ» ҰК» АҚ-тың жекелеген жергілікті актісімен бекітілген топтық жазатайым оқиғалар мен өлімге және мугедектік салдарына апарған жазатайым оқиғалар туралы талдау есебін жасау әдістемесіне сәйкес талдау материалын дайындауды және оны «ҚТЖ» ҰК» АҚ Техникалық саясаты департаментіне жібереді. Бұл ретте аталған талдау материалында басқарудың желілік деңгейіне тән түзету шаралары (іс-шаралары) көрсетілуі тиіс.

9.6 Оқиға иесінің қызметі оқиға туралы деректерді осы Стандарттың К-қосымшасына сәйкес Оқиғаларды есепке алу журналына енгізеді.

9.7 Оқиғаларды тергеп-тексеру жөніндегі материалдар оқиға иесінде сақталады.

9.8 Уақыт өткеннен кейін ауыр немесе өліммен аяқталған жазатайым оқиғалар санатына өткен еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғалар туралы, жұмыс беруші (оқиғаның иесі), тиісті жергілікті еңбек жөніндегі инспекциясы органына, басқарудың желілік деңгейдегі қызметіне (тәулік ішінде), ал сақтандыру жағдайлары туралы - сақтандыру ұйымына хабарлайды. Одан әрі хабарлау осы Стандарттың В-қосымшасына сәйкес тәртіппен жүргізіледі.

10 Түзету іс-шаралар жоспарын әзірлеу және бекіту және оның мониторингі

10.1 Тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін Оқиға иесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ жеке жергілікті актісімен бекітілген «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы және оның еншілес ұйымдарында қауіптерді және экологиялық аспекттерді сәйкестендіру, өндірістік қауіпсіздік саласында тәуекелдерді бағалау және басқару» стандартына сәйкес қауіптерді және экологиялық аспекттерді, тәуекелдер мен мүмкіндіктерді жоспардан тыс сәйкестендіруді жүргізеді.

10.2 Оқиғаларды тергеп-тексеру нәтижелері бойынша және қауіптерді және экологиялық аспекттерді, тәуекелдер мен мүмкіндіктерді жоспардан тыс сәйкестендірудің нәтижелерінің негізінде, Оқиға иесі, «ҚТЖ» ҰК» АҚ жеке жергілікті актісімен бекітілген «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы

және оның еншілес үйымдарында сәйкессіздіктерді, ұсынымдарды басқару және түзетулерді, түзету іс-қимылдарын жүзеге асыру қағидаларына сәйкес, түзету іс-қимылдары (іс-шаралары) жоспарын өзірлейді және бекітеді.

10.3 Түзету іс-қимылдары (іс-шаралары) жоспарында «ҚТЖ» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелерін, еншілес үйымдарын «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы акционерлік қоғамы филиалдарын және еншілес үйымдарын еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша ерекше жұмыс режиміне ауыстыру қағидаларында белгіленген шарттармен және тәртіппен ерекше жұмыс режиміне ауыстыру қамтылуы тиіс.

10.4 Оқиға иесі Жоғары тұрған басқару деңгейіндегі қызметке төмендегілерді:

- түзету іс-қимылдарының орындалуы туралы есепті;
- осы Стандарттың Л-қосымшасына сәйкес оқиғаға қатысты жұмыскерлерге тәртіптік жаза қолданылғаны туралы мәліметтерді жібереді.

10.5 Басқарудың желілік деңгейінің қызметі барлық көзделген іс-шаралардың орындалуын, олар толық орындалғанға дейін бақылайды және қадағалайды, және де содан кейін ғана оларды бақылаудан алып тастайды. Қорытынды есеп оқиғаға қатысты тораптық, өнірлік және желілік басқару деңгейлерінің жұмыскерлеріне тәртіптік жаза қолдану туралы мәліметтерді қоса отырып, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Еңбек қауіпсіздігі және экология жөніндегі инспекциясына осы Стандарттың Л-қосымшасына сәйкес нысан бойынша жіберіледі.

10.6 Желілік деңгейдегі басқару қызметтері әр тоқсанның, жылдың қорытындылары бойынша және қажет жағдайда түзету іс-қимылдарының нәтижелілігіне мониторинг жүргізеді және талдайды.

10.7 Өндірістік процестердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету, оның ішінде жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру кезінде анықталған бұзушылықтардың себептерін жоюға бағытталған жұмыстарды үйымдастыруға тиімді бақылау орнату мақсатында орындалған жұмыстар туралы есептерді тындаудың төмендегі тәртібі белгіленеді:

- айна кем дегенде 2 рет – өнірлік деңгейдегі басшының тораптық деңгейдегі басшыларды тындауы;
- айна кем дегенде 1 рет – желілік деңгейдегі басшылардың өнірлік деңгейдегі басшыларды тындауы;
- тоқсанына кем дегенде 1 рет – желілік деңгейдегі басшыларды бас инженердің – Техникалық саясат департаментінің директорының тындауы.

11 Алынған сабактар және олар туралы ақпарат тарату

11.1 Оқиғаны тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін «ҚТЖ» ҰК» АҚ Еңбек қауіпсіздігі және экология жөніндегі инспекциясы З жұмыс күні ішінде осы Стандарттың М-қосымшасына сәйкес Оқиға туралы ақпараттық парақ – Бюллетень дайындейдайды.

11.2 Оқиғаларды тергеп-тексеру нәтижелері «ҚТЖ» ҰК» АҚ

құрылымдық бөлімшелерінің және ЕҰ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік саласындағы қызметтің талдау үшін кіріс деректер болып табылады.

12 Жауапкершілік

12.1 Оқиға літуралы жедел ақпаратты жасырғаны немесе беруді кешіктіргені үшін жауапкершілік Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілеріне және «ҚТЖ» ҰК» АҚ жергілікті актілеріне сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ және ЕҰ жұмыскерлеріне жүктеледі.

12.2 Оқиғалар туындаған жағдайдағы әрекетсіздігі немесе оқиғаларды оқшаулау және олардың зардаптарының теріс әсерді азайту жөніндегі шараларды қолданбағаны, оның ішінде осы Стандарттың 5-бөлімінде көзделген талаптарды орындағаны үшін, оқиға иесі, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болады.

12.3 «ҚТЖ» ҰК» АҚ Еңбек қауіпсіздігі және экология жөніндегі инспекциясы құрылымдық бөлімшелер мен ЕҰ-лардың оқиғаларды есепке алуы және олардың түзету іс-шараларын жүзеге асыруы үшін жауапты болады.

12.4 «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобын басқару деңгейі қызметі Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, экологиялық қауіпсіздік салаларындағы оқиғаларды тергеп-тексеруді басқару жөніндегі процесті әдіснамалық қамтамасыз ету және жетілдіру үшін жауапты болады.

А-қосымшасы
(*mіндемті*)

Оқиғаларды тергеп-тексеру деңгейлерінің критерийлері

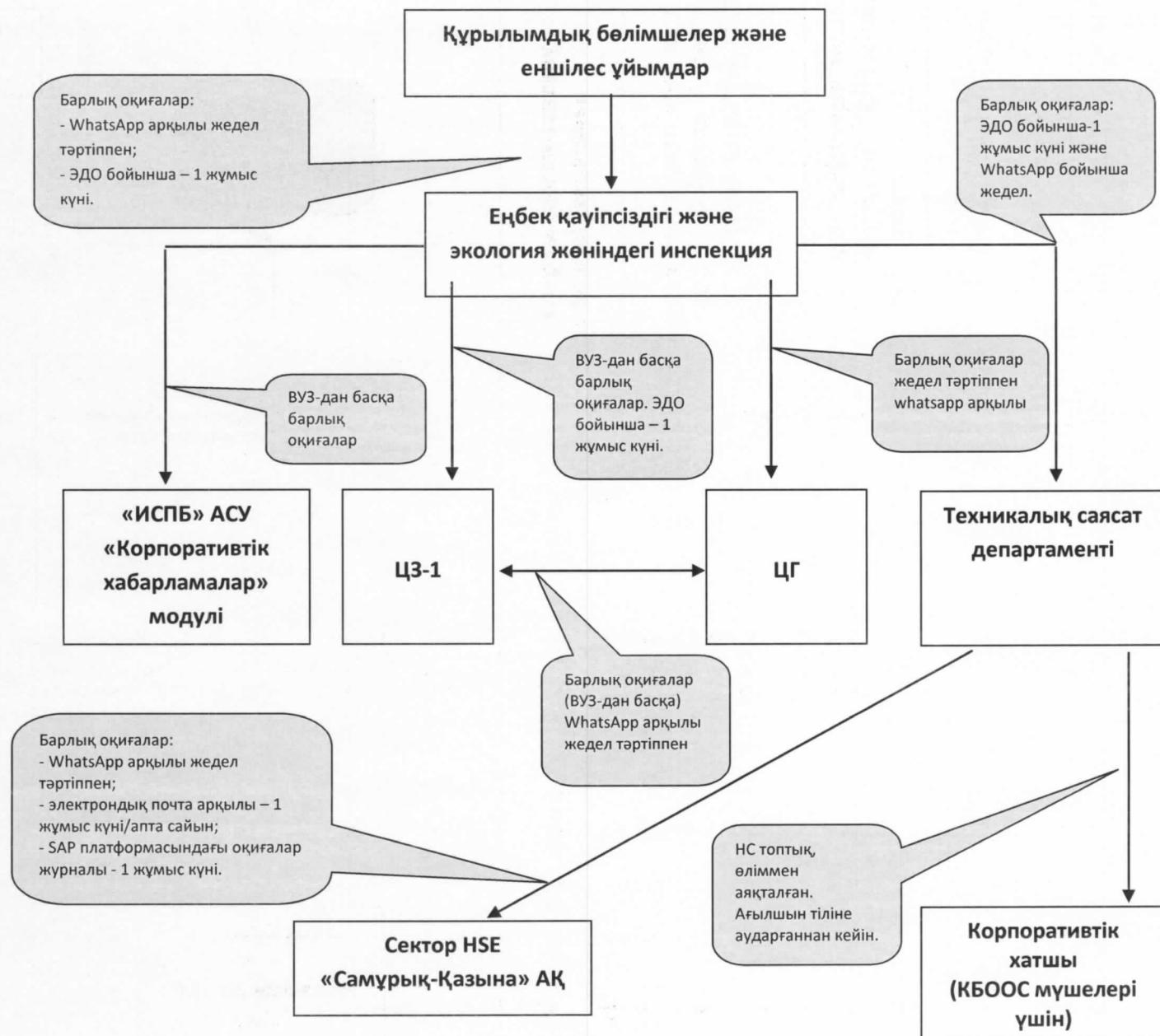
Салдары	Тергеу деңгейі				
	3-деңгей	2-деңгей	1-деңгей	0-деңгей	
Адамның жаракаттануы	Өлімге апаратын жазатайым оқига Тұракты жалпы еңбекке жарамсыздығымен жазатайым оқига Топтық жазатайым оқига ВУЗ – деңсаулықтың кеңеттен нашарлауы (өлім)	Еңбекке жарамсыздыққа апарған жазатайым оқиғалар (3-деңгейге жаткызылған оқиғаларды қоспағанда)	Еңбекке жарамсыздыққа апармаған жазатайым оқиғалар	Салдары жоқ оқиғалар (Near-Miss)	
Коршаған ортаниң ластануы	Коршаған ортаға нормативтен тыс әсер ететін экологиялық аспект. 40 000 АЕК астам залал.	Коршаған ортаға нормативтен тыс әсер ететін экологиялық аспект. 400 АЕК-тен 40 000 АЕК-ке дейінгі залал.	Коршаған ортаға нормативтен тыс әсер ететін экологиялық аспект. 400 АЕК-ке дейінгі залал	Салдары жоқ оқиғалар (Near-Miss)	
Тергеп-тексерудің аяқталуы шарты:	Корпоративтік деңгейде қабылданған құжатталған шешімдер (комиссия тергеп-тексеру актісіне қол қойғаннан кейін 15 жұмыс күні ішінде)		Желілік деңгейде қабылданған құжатталған шешімдер (комиссия тергеп-тексеру актісіне қол қойғаннан кейін 15 жұмыс күні ішінде)	Тораптық деңгейде қабылданған құжатталған шешімдер	

Б-қосымшасы*(міндетті)***Оқиғаларды тергеп-тексеруге қойылатын негізгі талаптар**

	Тұпкі себептерді анықтау әдістемесі	Тергеп-тексеру комиссиясының болуы	Оқиғаларды тергеп-тексеру жөніндегі сарапшы	Тергеп-тексеру туралы есепті жасау мерзімі
Талаптар	0 және 1-денгейлер	«Бес неге» әдісін қолдану ен төменгі талап болып табылады	Комиссияны құру міндетті емес, тергеп-тексеруді, қажет жағдайда, еңбекті қорғау жөніндегі техникалық инспекторды тарта отырып, бір адам (оқиға иесінің жұмыскері) да жүргізе алады	Тергеуді оқиға иесі немесе «Бес неге» тергеу әдісі бойынша тергеу дағыларын менгерген басқа уәкілетті тұлға жүргізеді.
	2-денгей	«Себептер ағашы» әдісін қолдану	Комиссия құру міндетті	Оқиғалардың тұпкі себептерін талдау дағыларын менгерген қауіпсіздік қызметінің жұмыскері
	3-денгей	«Себептер ағашы» әдісін немесе іс жүзіндегі тәжірибемен танылатын басқа әдістерді қолдану	Арнайы тергеп-тексеру мақсатында құрылған комиссия	Комиссия мүшесі

В-қосымшасы
(miндемтi)

**Оқиға туралы ақпаратты басқарудың жөлілік деңгейіндегі
бөлімшелерінен корпоративтік деңгейге беру схемасы**

Г-қосымша
(міндетті)

Оқиға туралы бастапқы ақпарат

24 САФАТ ІШІНДЕ ЖІБЕРІЛЕДІ									
1. Жалпы ақпарат									
Есеп №:		Жасалды:							
Жасалған күні:									
2. Оқиға болған жер									
БК және ЕҰ		Филиал		Кәсіпорын					
Шаруашыл ық	Өнір	Елді мекен	Станция	Участке / цех	Аралық	Жолдама	Км, ПК	баскасы (көрсету керек)	
Оқиға деңгейі									
Мекенжай:									
Банк деректемел ері	БСН:					Банктің атауы:			
3. Оқиғаның мән-жайы									
Оқиға болған күн:						Уақыты:			
Кімге хабарланды									
Оқиға түрі:									
Зардаптары:		Жаракат зардаптары: ☐ есінен тану ☐ жаракатты ампутациялау ☐ кайтыс болу (каза болу) ☐ басқа				Зарқымдалған органдар			
4. Оқиғаның қыскаша сипаты									
Фото, оқиға болған орынның схемасы									
5. Қабылданған әрекеттер									
6. Зардан шегуші туралы мәліметтер									
Т.А.Ә., туган күні:									
Кәсібі:		Енбек өтілі:				Жынысы:			
Лауазымы:		Жасы:							
Асырауындағы адамдар:									
7. Тапсыруышының Т.А.Ә.									
Лауазымы									
Күні	Уақыты:		Қолы						
8. Қабылдаушының Т.А.Ә.:									
Лауазымы									
Күні	Уақыты:		Қолы						

Д-қосымша
(*mіndemti*)

Оқиға бойынша жедел ақпарат

Оқиға бойынша жедел ақпарат № _____		
1. Оқиға туралы жалпы ақпарат		
Күні:	Уақыт:	Оқиға атауы:
2. Оқиғаның қысқаша жағдайлары		3. Фото
4. Тапсырмалар (орындауга арналған іс-шаралар):		
5. Дайындаған: Т.А.Ә. Лауазымы: e-mail, тел.		6. Қол қойған: Т.А.Ә. Лауазымы: e-mail, тел.

Е-қосымша
(ақпараттық)

Тергеп-тексеру элементтері және түпкі себептерді анықтау әдістемесі

1. Оқиғалардың хронологиясын және (немесе) дәйектілігін жасау

Оқиғамен байланысты іс-әрекеттер әр оқиғаның басталу уақытын жылдам анықтау үшін уақыт дәйектілігімен құрылады.

0, 1-денгейдегі оқиғаны тергеп-тексеру кезінде бұл кезең қолданылмайды. Дәйектілікті құру үшін оқиғалар хронологиясы қолданылады. Мысалы:

Күні	Уақыты	Оқиға
1-шілде		Соңғы тексеру (сығымдау)
17-шілде	09:00	Жылыстау байқалмаған
	?	Жылыстау пайда болды
	10:17	Мердігер иіс сезіп, жылыстауды анықтады
	10:30	Қызмет көрсетуші қызмет жылыстау туралы хабарлама алды
	10:37	Қызметкер жылыстауды жою үшін қажетті саймандарды әкелді
	10:38	Химиялық заттар буының қызметкерге әсері
	10:41	Қызметкерді құтқару
	11:35	Жылыстау жойылған

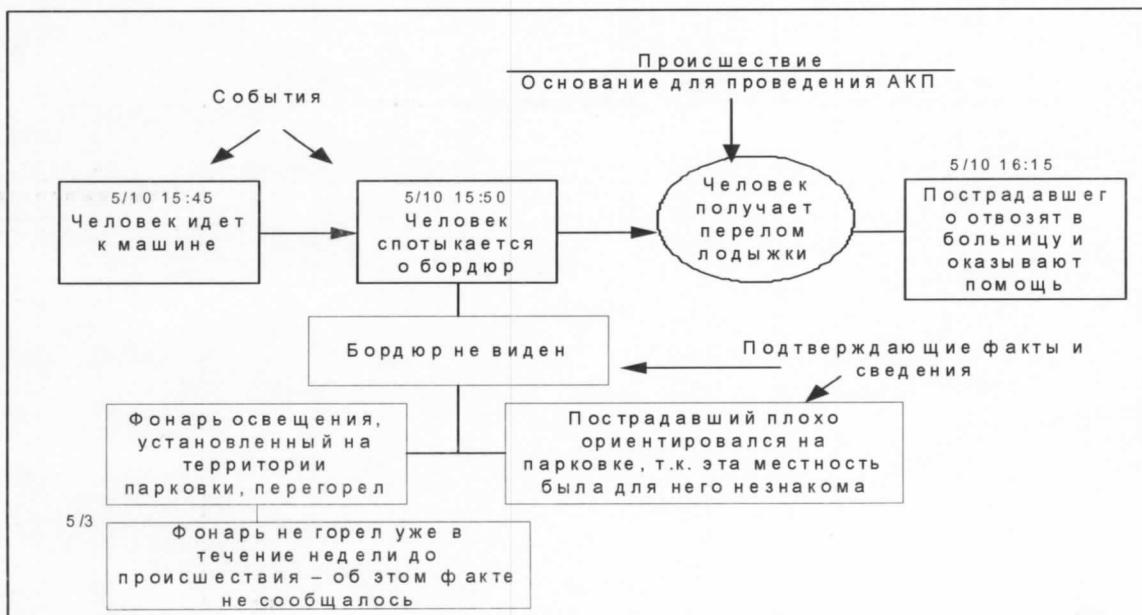
Оқиғалардың хронологиясын құру үшін төмендегілер қажет:

хронологияны жұмыс қалыпты режимде болған сәттен бастау, бұл ретте оқиғаға уақыты бойынша бірнеше күн, апта немесе тіпті ай бұрын артқа оралу қажеттілігінң туындауы мүмкін;

барлық белгілі фактілерді көрсету керек. Бұл күәгерлерден сұрау, жасалған жазбаларды тексеру барысында, ірітелген ұлғілерді талдау нәтижесінен алынған ақпарат және т.б. болуы мүмкін;

егер олар оқиға ауқымының ұлғауына ықпал еткен болса, оқиғаның зардалтарын жою жөніндегі іс-кимылды хронологияда көрсету керек.,

Күрделі оқиғаларды тексеру кезінде оқиғалардың схемасы сипатталады. Мысалы:

2. Қорғау жүйелерін анықтау

Оқиғаның түпкі себептерін анықтауға кіріспес бұрын оқиға барысында қатыстырылуы мүмкін барлық қорғаныс жүйелерінің тізімін жасау қажет.

Корғау жүйесі деп техникалық құралдар немесе оқиғаның өзінің ықтималдығын немесе оның зардалтарының ауырлығын төмендететін кез-келген бақылау жүйесі (рәсімі) түсініледі.

Мысалы:

1) техникалық құралдар:

көп функционалды техникалық құралдар кешені (КТСМ);

ажырату жүйелері және/немесе дабыл сигналдары (сигнализация);

өрт сөндіру жүйесі;

қауіпті анықтау жүйесі;

авариялық сына тәрізді ысырмалар (кері клапандар) және т.б.;

2) бақылау жүйесі және рәсімдер:

жұмыс рәсімдері, нұскаулықтар;

кәсіптік оқыту (біліктілік);

профилактикалық қызмет көрсету (техникалық қызмет көрсету, жоспарлы алдын алу жұмыстары);

жұмыстарды қауіпсіз жүргізу әдістері (наряд-рұқсат беру және (немесе) жұмыстарды жүргізу актілері), қауіптерді сәйкестендіру және қауіптерді бағалау;

жеке қорғану құралдары (орындалатын жұмысқа сәйкестілігі) және т.б.

Оқиғалар дәйектілігінде тиісті қорғаныс жүйелерінің күйі байқалады (мысалы: авариялық тоқтату жүйелерінің іске қосылуы, сигнализация жүйесінің ақаулы жұмысы және т.б.). Бұл оқиғага себеп болған бірде-бір себепті өткізіп алмауга көмектеседі.

Корғау жүйесін (жүйелерін) анықтау үшін төмендегі сұрақтарға жауап табу қажет:

Қандай жүйелер бар және шынымен қайсысы жұмыс істеді?

Қандай жүйелер бар және қайсысы жұмыс істемеді?

Жүйелерді объективті түрде анықтау үшін, қажет жағдайда, сарапшы-мамандарды (қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі маман, механик, энергетик, автоматтандыру жөніндегі маман, өрт сөндіруші және т.б.) тартылуы тиіс.

3. Түпкі себептерді анықтау

Оқиғаның қайталанбауына пәрменді ұсыныстарды әзірлеу үшін оқиғаның негізгі факторлары және оның түпкі себептері белгіленеді.

АКП жүргізу процесінде себептерді анықтаудың келесі түрлері пайдаланылады:

физикалық себеп;

адам факторы немесе мінез-құлық себебі;

жүйелік деңгейдегі түпкі себептер.

Оқиғаны тергеп-тексерудің жақсы ойластырылған әдістері адам факторымен байланысты мінез-құлық себептерін ғана емес, басқару жүйесіндегі түпкі себептерді ашуға мүмкіндік береді.

Түпкі себептерге талдау жүргізу үшін талдаудың үш әдісі қолданылады: «бес неге», «Исикаваның диаграммасы», «Себептер ағашы».

«Себептер ағашы», «Исикаваның диаграммасы» әдістері оқиғалардың аса күрделі жағдайларын тексеру кезінде қолданылуы мүмкін.

«Бес неге» әдісі күрделі емес оқиғалар үшін ғана қолданылады.

Ұсынылған нұскаларды физикалық және мінез-құлық себептері деңгейінде қабылдау немесе қабылдамау процесінде жасалған болжамдарды нақтылық мәніне мұқият тексеру керек. Мүмкін себептерді тексеру және жою үшін келесі әдістерді қолдануға болады:

көзбен бақылау;

тестілеу және зертханалық талдау;

сарапшылардың пікірі;

алдыңғы тәжірибе.

Тексеру нәтижелерін құжаттау және болжамды себептерді брактау үшін бұл ақпарат тікелей «Себептер ағашы» схемасына жазылады.

Оқиғаның түпкі себептерін анықтау үшін Оқиғалардың ықтимал себептерінің тізбесін пайдалану қажет (осы Стандарттың 3-қосымшасы).

Түпкі себептерді анықтау аяқталғаннан кейін тізбе жасалады және осы оқигаға барынша әсер еткен ең маңызды себептер анықталады.

5-10 түпкі себептердің болуы күрделі жағдайлар үшін қалыпты болып табылады, бұл ретте олардың 2 немесе 3-үі оқиғаның ықтималдығына неғұрлым күшті әсер етуі мүмкін.

3.1 «Бес неге» әдісі

«Бес неге» әдісі «Себептер ағашының» жеңілдетілген нұсқасы болып табылады.

Бұл әдіс қарапайым оқиғаларды тексеру кезінде бір адамның немесе кішкене топтың қолдануы үшін жасалған. Талдау процесі және міндеттер, мынаны қоспағанда «Себептер ағашы» әдісіне ұқсас: «Бес неге» әдісі, оларды жойғанда, осы оқиғаның алдын алуға болатын бір немесе екі түпкі себептерді анықтауға назар мен күш-жігерді шоғырландыруды болжайды.

«Бес неге» әдісі бойынша талдауды келесі кезеңдерге бөлуге болады:

Жоғарғы деңгейдегі оқиғаны анықтау.

«Неге?» сұрағын қоя отырып, оқиғаның себептерін зерттеу. Мұны схемада көрсетілгендей графикалық түрде немесе жазбаша түрде орындауға, сұрақтар мен жауаптарды жазуға болады.

Әр деңгейде, одан әрі қозғалmas бұрын алынған нәтижені тексеріңіз. Жорамалдар жасамаңыз.

Түпкі себеп бесінші «Неге?» сұрағына жауап берген кезде анықталуы мүмкін. Алайда, түпкі себепті іздеу 5-тен астам сұраққа жауап іздеуді талап етуі мүмкін. Жүйелік деңгейдегі себепке жеткенше талдауды жалғастырыңыз.

Оқиғаның бір немесе екі түпкі себептерін анықтаңыз, оларды жою оқиғаның алдын алуға мүмкіндік беруі мүмкін.

Егер талдау барысында, сіз, бірнеше «бұтақтың» және бірнеше түпкі себептің пайда болғанын анықтасаңыз, бұл «Себептер ағашы» әдісін пайдалана отырып, тергеп-тексеруді жалғастыру керек дегенді білдіреді.

1-схема. Құрамдас бөліктерді көрсете отырып, «Бес неге» схемасын құру үлгісі

3.2 «Себептер ағашы» әдісі

Себептер ағашын құрган кезде себептердің өте қарапайым, бірақ күшті логикалық себептерін мен кейінгі нәтижені пайдаланады.

«Себептер ағашы» әдісі бойынша талдауды келесі кезеңдерге бөлуге болады:

1. Схеманың жоғарғы жағында бастапқы оқиғаны көрсетіңіз.
2. Бастапқы оқиғага тікелей себеп болған екі немесе одан да көп әрекетті немесе шарттарды анықтаңыз.
3. Содан кейін логикалық ағаштың әр «бұтағын» соңына дейін өндөңіз. Бастапқы әрекеттерге немесе жағдайларға **нақты** әкелуі мүмкін барлық физикалық және мінез-құлыш себептеріне «ми» шабуылын жүргізіңіз. Бұл кезеңде «Неге?» сұрағы пайда болады. Жауап беру керек сұрақ, «Бұл неге пайда болған?» түрінде тұжырымдалады.
4. Осы Ағаштың құрылышын оқиғаның жүйелік себептері анықтағанға дейін жеткізіңіз.

2-схема. Құрамдағы боліктердің көрсете отырып, «Себептер ағашы» схемасын құру үлгісі

- После определения первого уровня причин, двигайтесь далее вниз по схеме, ветвь за ветвью вплоть до окончания каждой ветви.
- Обычно сначала возникает одна или несколько физических причин, за которыми стоят одна или более человеческих причин, за которыми следует одна крепкая причина на системном уровне.
- При добавлении каждой следующей ступени, задавайте вопрос: "Является ли это непосредственной причиной события или причины, указанной в прямоугольнике непосредственно вверху?"
- Каждая ветвь может закончиться в трех случаях:
  - Обнаружена коренная причина.
  - Выявлено нормальное условие.
  - Предлагаемая причина не является фактором происшествия.

Ж-қосымша

(ақпараттық)

Ықтимал түпкі себептер тізбесі

Ж. I-кестесі

1. Тікелей себептер		
1	2	3
1.1.1 Жұмыс істеп тұрған қауіпті техникалық құралдарға қызмет көрсету	<p>Рұқсат ету-нарядының жұмыс істеу</p> <p>Қысым/кернеу астындағы объектілермен /жабдықпен жұмыс істеу.</p> <p>Жұмыс істеп тұрған жабдыққа техникалық қызмет көрсету.</p> <p>Жерге косусыз жұмыс істеу.</p>	☐
1.1.2 Жеке қорғану құралдарын колданудан бас тарту	Жеке корғану құралдарын (ЖҚҚ) пайдаланбау, мысалы: көзілдірік, қолғап, қорғаыш аяқ киім, маска және т.б.	☐
1.1.3 Қауіпсіз емес киім кио	Тайғанақ аяқ киім, ұзын жең, бос галстук сияқты қауіпсіз болмайтын жеке заттарды кио, ұзын шашты жайып жіберу	☐
1.1.4 Құралдар мен жабдықтарды дұрыс колданбау	Материалдарды, құралдар мен жабдықтарды олар арналмаған жұмыста пайдалану	☐
	Көлік құралдарын, құрылымдық салындарын, жабдық крандарын, қысымдағы ыдыстарды, электр беру желілерін және т.б. артық жүктеу	☐
1.1.5 Көлік құралдарын, құрылымдық салындарын, жабдық крандарын, қысымдағы ыдыстарды, электр беру желілерін және т.б. артық жүктеу.	Заттарды қауіпсіз емес қапсыра ұстаяу	☐
	Саймандардың орнына қолды пайдалану	☐
	Көтеру немесе итерудің орнына аяқпен тебу	☐
1.1.6 Қорғаыш құрылғыларды колданбау	Қорғаыш құрылғыларды ажырату	☐
	Қосылуды, байлауды, ажыратуды блоктау немесе қорғау құрылғыларын жою	☐
	Сактандырыштар, кері клапандар сияқты сактандыру құрылғыларын қорғауды камтамасыз етпейтін құрылғыларға ауыстыру	☐
1.1.7 Жұмыстың, процестің қауіпсіз емес жылдамдығы	Асығыс жұмыс	☐
	Жылдам беріліс	☐
	Биіктен, көліктен және т.б. секіру.	☐
	Жаяу жүрудің орнына жүгіру	☐
	Материалдарды, құралдарды әкелу немесе беру орнына оларды лактыру.	☐
1.1.8 Қауіпсіз емес күй, денесінің қалпы	Қауіпсіз емес күй немесе қалып қабылданады	☐
	Жағдайға байланысты шектеулі кеңістіктерге, жабық жайларға рұқсатсыз және жалғыз өзі кіру	☐
	Көлікті қауіпсіз емес жағдайда пайдалану, мысалы: платформаларда, қайырмалы борттарда, көлік баспаңдағында, кран ілмегінде және т.б. болу	☐
	Ілінген жүктердің, тербелетін жүктердің және материалдардың немесе қозғалыстағы жабдықтардың әсері.	☐
1.1.9 Операциялық қателер	Қағидаларды, стандарттарды, пайдалану нормалары мен нұскаулықтарды бұзу	☐
	Қорғаыш құрылғыларды пайдаланудан бас тарту	☐
	Пайдаланудағы сервистік жабдық	☐
1.1.10 Қауіпсіз емес операциялық процестер	Заттарды араластыру және жарылышпен, өртпен немесе басқа зардаптармен қоса жүретін химиялық реакциялардың пайда болуы	☐
	Қолданылатын шарттарға, мерзімдерге, дәйектілікке, әдістер мен материалдарға қатысты стандартты рәсімдер мен нұскаулықтардан рұқсат етілмеген ауытку	☐

Ж.1- кестенің жалғасы

1	2	3
	Тиеу, түсіру және тасымалдау үшін материалдарды, көлік құралдарын қауіпсіз емес жағдайда орналастыру	☐
	Сүріну, сырғанап кету, құлау, соктығысу және т. б. қауіп тудыратын материалдарды, құралдарды, сыннықты/қоқысты және баска да заттарды қауіпсіз емес орналастыру.	☐
	Жұмыс уақытында немесе жұмыс аяқталғаннан кейін жиналмаған жұмыс орны	☐
1.1.11 Қауіпсіз емес немесе ақаулы жабдықты, құралды пайдалану	Жабдықтың, сайманның конструкциясына рұқсат етілмеген өзгерістер енгізу	☐
	Жабдықты, сайманды мақсаты бойынша емес колдану	☐
	Ақаулы саймандарды, жабдықтарды, мысалы: жук ілінетін арқандарды, тростарды, сатыларды және құрылыш сатыларын т.б. пайдалану.	☐
1.2 Қауіпті жағдайлар		
1.2.1 Ақаулы саймандар мен жабдықтар	Мақсаты бойынша колдануға жарамсыз ақаулы саймандар, жабдықтар	☐
	Сайманның нашар сапасы	☐
	Қажет сапага сәйкес келмейді (кайралмаған, сынған пышак, жарықшактары бар абрразивті шенбер және т. б.).	☐
1.2.2 Зауыттық ақау	Заңнама талаптарын бұза отырып, құрылыштарды, ғимараттарды стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкесіздікте жобалау	☐
	Заңнама талаптарын бұза отырып, кондырығыларды, машиналарды, жабдықтарды стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкесіздікте жобалау	☐
	Бұйымның құрамдас бөліктеріне қойылатын сапа стандарттарына, сертификаттарға және жобалау талаптарына сәйкес келмейтін материалдарды, бұйымдарды колдану, мысалы: болаттың сәйкес келмейтін маркасы, сапа класының төмен болуы және т.б.	☐
	Қозғалатын бөліктерден, рұқсатсыз кіруден, қауіпсіз емес пайдаланудан және т.б. толық көлемде корғауды камтамасыз етпейтін конструкциялар.	☐
	Қолдану жөніндегі нұсқаулықта мәлімделген параметрлерге сәйкес келмейтін машиналар, кондырығылар және жабдықтар	☐
1.2.3 Қауіпсіз емес арнайы киім	Киім қажетті талаптарға сай емес	☐
	Қажет жеке корғану құралдарының болмауы	☐
	Киім корғауды қамтамасыз етпейді	☐
1.2.4 Қауіпсіз емес жұмыс орны	Осы орындағы кез-келген адамға әсер етуі мүмкін жұмыс орнындағы жалпы қауіппер	☐
	Қозғалыстағы объектілер үшін бос кеңістік пен орын жеткіліксіз	☐
	Қозғалысты басқарудың барабар емес құралдары, маршруттар	☐
	Қауіпсіз емес кіру-шығу	☐
	Еденинг қүйінің нашар болуы	☐
	жұмыс орнында қызмет көрсету мен тазалаудың нашарлығы	☐
	Жарықтандырудың жеткіліксіздігі, жарық жылтырактар, шағылышулар	☐
	Жарамады емес ауасорғыш және ауаберу жабдықтары, ауаны дұрыс баптамау	☐
	Шамадан тыс шуыл	☐
	Материалдардың, жабдықтардың, саймандардың және т.б. қауіпсіз емес орналасуы	☐
	Қауіпсіз емес төссеу	☐
	Қауіпсіздіктің жеткіліксіздігі	☐
	Көршілес жұмыс орындарынан келуі мүмкін қауіппер ескерілмейді	☐
	Пакеттер мен ыдыстар бүлінген немесе закымдалуы мүмкін	☐
1.2.5 Қауіпсіз емес корғау	Қорғалмаған механикалық немесе физикалық қауіппер	☐
	Барабар емес корғағыш құрылғылар, құралдар	☐
	Ақаулы корғау бекіткіші	☐
	Окшауланбаған	☐
	Ашық қосылыстар, ажыратқыштар, сактандыргыш блоктары	☐

Ж.1- кестенің жалғасы

1	2	3
	Сәулеленуден, температурадан, ұшқыннан, шашыраудан, ультрафиолеттен корғалмаған	☐
	Қауіпсіздік экраны тиімді емес	☐
	Материалдарды, контейнерлерді, жүк қармаушы механизмдер мен күрүлгиларды қажетті таңбалаудың болмауы	☐
1.2.6 Сыртқы факторлардың әсері	Кәсіпорын аумагынан тыс және оның бакылаудын тыс қауіптер	☐
	Ұшінші тұлғалардың жарамсыз, ақаулы материалдары, сайдандары мен жабдықтары	☐
	Үшінші тұлғалардың мүлкіне немесе операцияларына байланысты қауіптер	☐
	Табиги қауіптер, ая-райы, жергілікті жер, жануарлар, наизағай	☐
1.2.7 Қоғамдық қауіптер	Қоғамдық көлік Көлік қозғалысы және онымен байланысты қауіптер	☐

Ж.2- кестесі

2. Түпкі себептер	2.1 Жеке факторлар	2.2 Өндірістік факторлар
1	2	3
2.1.1 Физикалық / физиологиялық стресс	☐ жаракат зардабы немесе ауру ☐ Жүктемеге немесе жұмыс ұзактығына байланысты шаршау ☐ Демалыстың болмауына байланысты шаршау ☐ Сыртқы факторлардың әсерінен шаршау	☐ Оттегі жетіспеушілігі ☐ Қозғалысты тежеу ☐ Есірткіні, алкогольді пайдалану ☐ Баска ☐ Ағзаға әсері ☐ Төтенше температуралардың әсері
2.1.2 Білімнің / оқытудың жеткіліксіздігі	☐ Тәжірибелің болмауы ☐ Бастапқы дайындықтың болмауы немесе жеткіліксіз болуы ☐ Накты қажеттілікті ескермей оқыту	☐ Біліктілікті арттырудың болмауы ☐ Дұрыс таңдалмаған оқу бағыттары ☐ Баска (көрсету)
2.2.1 Барабар емес басшылық немесе қадағалау	☐ Түсініксіз немесе қарама-қайшы есептілік ☐ Лауазымға кате тағайындау немесе лайықты емес жауапкершілік ☐ Өкілдіктерді дұрыс бөлмеу ☐ Біліктілік пен жұмыс/тапсырма талаптарының сәйкес келмеуі ☐ Персоналды басқару/қадағалау білімі мен дағдысының болмауы ☐ Жұмысты дұрыс жоспарламау және реттемеу ☐ Сапасыз аудит, инспекция, мониторинг ☐ Қауіпті жою бойынша нәтижесіз түзету әрекеттері ☐ Барабар емес саясат, басшылық құжаттарының регламенттері	☐ Қарама-қайшы максаттар, міндеттер қойылған ☐ Жұмыс орындарындағы тәуекелдер мен қауіптер дұрыс сәйкестендірілмеген және дұрыс бағаланбаған ☐ Өзгерістерді барабар емес басқару ☐ Тимділікті өлшеу және бағалау дұрыс емес ☐ Көрі байланыстың болмауы немесе жеткіліксіздігі ☐ Оқиғалар мен тергеп-тексерулер туралы хабарламалар жүйесі жақсартуды талап етеді ☐ Қауіпсіздік бойынша кенестер жеткіліксіз/жок ☐ Барабар емес нұскамалықтар, оқыту ☐ Басқасы (көрсету)
2.2.2 Барабар емес стандарттар, саясаттар, рәсімдер	☐ Жұмыстарды жүргізу үшін басшылық құжаттардың, нұсқаулықтардың болмауы ☐ Құжаттарды жетілдіру және дамыту ☐ Түгендеу / әсер ету мен қажеттілікті бағалау ☐ Персоналды тарту	☐ Мемлекеттік тілге аудару ☐ Рәсімдер / әдістер / қағидалар ☐ Жұмыс процесін бакылау ☐ Құжаттарды колдануға сәйкес келмейтін құқық ☐ Басқасы (көрсету)

Ж.2-кестенің жалғасы

1	2	3
2.2.3 Коммуникация	☐ Басшылар мен кызметкерлер арасындағы байланыстың жеткіліксіздігі ☐ Үйымдар арасындағы байланыстың жеткіліксіздігі ☐ Жұмыс топтары арасында акпарат берудегі жеткіліксіздік (мәліметтер мен деректердің толықтығы) ☐ Жұмыс ауысымы арасында акпарат берудегі кемшіліктер (мәліметтер мен деректердің толықтығы) ☐ Байланыстың болмауы ☐ Сөзге араласу (сөзді үзу, бөліп жіберу)	☐ Дұрыс емес нұсқаулықтар ☐ Қадрлардың тұртқамауына байланысты кәсіби дағдыларды беру мүмкіндігін жоғалту ☐ Жұмыскерлерге қауіпсіздік туралы дұрыс емес акпаратты, қағидалар мен нұсқаулықтарды жеткізу ☐ Стандартты терминология колданылмайды / келіссөздер жүргізу регламентін бұзу ☐ Акпаратты қабылдау ұзак хабарламамен/сөйлеумен шектеледі ☐ Басқасы (көрсету керек)
2.2.4 Барабар емес оқыту	☐ Барабар емес нұсқаулықтар, бағыттылық және/немесе оқыту ☐ Оку материалдары туралы барабар емес пікір	☐ Оқыту жүргізілмейді ☐ Жеткіліксіз жаттығу ☐ Басқасы (көрсету керек)
2.2.5 Барабар емес сатып алу, материалдарды өндөу және материалдарды бақылау	☐ Барабар емес ерекшеліктер, деректемелер ☐ Материалдарды/жабдықтарды барабар емес зерттеу ☐ Жеткізушилдерге арналған барабар емес ерекшеліктер ☐ Барабар емес жеткізу режимі немесе маршруты ☐ Қару мен қабылдауды барабар емес алу ☐ Материалдарды дұрыс өндемеу ☐ Материалдарды дұрыс сактамау	☐ Барабар емес материалдық қаптау ☐ Материалдарды дұрыс тасымалдамау ☐ Қауіпті материалдарды барабар емес сәйкестендіру ☐ Материалдардың жарамдылық мерзімі жоғары ☐ Қалдықтарды қадеге дұрыс жаратпау және/немесе жою ☐ Еңбек қауіпсіздігі және еңбек гигиенасы туралы деректердің барабар емес берілуі ☐ Басқасы (көрсету керек)
2.2.6 Мердігерді іріктеп алу	☐ Мердігерді алдын ала іріктеудің болмауы ☐ Мердігердің алдын ала біліктілігінің жеткіліксіздігі ☐ Мердігерді барабар емес тандау	☐ Жұмысты бақылаудың болмауы ☐ Жеткіліксіз бақылау ☐ Бекітілген мердігерді пайдалану ☐ Басқасы (көрсету керек)
2.2.7 Барабар емес қызмет көрсету	☐ Барабар емес алдын алу ☐ Қажеттіліктерді бағалау ☐ Майлау және қызмет көрсету ☐ Реттеу/құрастыру ☐ Тазалау және ажарлау	☐ Барабар емес жөндеу ☐ Қажеттіліктерді хабарлау ☐ Жұмысты жоспарлау ☐ Бірлік саралтамасы ☐ Беліктерді ауыстыру
2.2.8 Барабар емес саймандар мен жабдықтар	☐ Қажеттіліктер мен тәуекелдерді барабар емес бағалау ☐ Барабар емес адами факторлар/эргононималық талаптар ☐ Барабар емес стандарттар немесе ерекшеліктер ☐ Қол жетімділіктің жеткіліксіз болуы ☐ Барабар емес баптау/жөндеу/қызмет көрсету	☐ Барабар емес сактау және қадеге жарату ☐ Сәйкес келмейтін заттарды барабар емес жою және жөндеу ☐ Жабдықты жазу тарихы жок ☐ Жабдықты жазудың барабар емес тарихы ☐ Басқасы (көрсету керек)
2.2.9 Шамадан тыс тозу	☐ Пайдалануды барабар емес жоспарлау ☐ Қызмет мерзімін барабар емес үзарту ☐ Барабар емес тексеру және/немесе мониторинг ☐ Қате жүктеу немесе пайдаланудың кате жылдамдығы	☐ Барабар емес қызмет көрсету ☐ Білікті емес немесе дайындығы жок адамдарды пайдалану ☐ Максаты бойынша пайдаланылмайды ☐ Басқасы (көрсету керек)

К-қосымша
(міндетті)

Оқиғаларды есепке алу журналы

1. Жалпы ақпарат										
Журнал №:		Жасалды:								
Жасалған күні:		Оқиғаны сипаттау:								
Оқиға болған күн:		Басталған уақыты:			Аяқталған уақыты:					
2. Оқиға түрі	Адамның жаракаты	☐	Мұліктік залал	☐	Коршаған ортаны ластау	☐	ТЖ	☐	Басқасы (көрсету керек)	☐
3. Оқиға болған жер										
Шаруашылық:	Өнір:	Елді мекен:	Станция:	Участке:	Аралық:	Бағыт:	Км, ПК	Басқасы (көрсету керек)		
4. Оқиға себебі:										
5. Оқиға деңгейі ☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3										
6. Зардап шеккен адам туралы мәліметтер										
Т.А.Ә.										
Лауазымы/кәсібі:										
Тұған күні:	Табельдік номірі:			Жұмыска орналаскан күні: (КК:АА:ЖЖЖ)						
Алкогольдік / есірткілік мас болу				☐ Ия	☐ Жок	Жұмыс өтілі:				
Медициналық тексеруден өткені туралы мәліметтер		Мерзімді: (КК:АА:ЖЖЖ)				Аудыс алдындағы: (КК:АА:ЖЖЖ)				
Жұмыс басталғаннан бастап толық сағат саны:		Зардап шегушінің ЕҚжЕҚ бойынша оқудан және нұскамалықтан өткені туралы мәліметтер				(КК:АА:ЖЖЖ)				
Жарақат ауырлығының дәрежесі:		женіл ☐		орташа ☐		ауыр ☐				
Зардап шегушінің камкорлығындағы отбасы мүшелері туралы мәліметтер (көрсету керек):										
Сактандыру туралы мәліметтер:										
7. Материалдық залал										
8. ТМК күткарылды, т.т.										
9. Шығындар, м.т.										
10. Тартылған күштер мен құралдар										
11 ТІКЕЛЕЙ СЕБЕПТЕР (3-қосымшаны қараныз)										
Қайіпті жағдайлар		☐	(тандай)							
Қайіпті әрекеттер		☐	(тандай)							
12. ТҮПКІ СЕБЕПТЕР (3-қосымшаны қараныз)										
Жеке факторлар		☐	(тандай)							
Өндірістік факторлар		☐	(тандай)							
13. Тергеп-тексеру жөніндегі комиссия ұсынған іс-шаралар										
№	Іс-шаралар		Орындалғаны туралы белгі			Лауазымды тұлғаның қолы				
14. Кінәсінің дәрежесі, %:		Жұмыс берушінің ☐	%	Зардап шегушінің ☐	%	Ушінші тараптың ☐				%

Л-қосымша (міндетті)

Тәртіптік шараптардың колдану туралы мәліметтер

		Соның ішінде					
Күрылымы	Денгей	Лауазымдары	Барлығы	Ескертулер	сөгіс	қатаң сөгіс	Еңбек шартын бұзы
«КТЖ» ҰҚ» АҚ компаниялар тобы	желілік	Бірінші басшы					
		орынбасарлар, Бас инженерлер					
		Белімшелер басшылары					
		Мамандар					
«КТЖ» ҰҚ» АҚ компаниялар тобы	өнерлік	Бірінші басшы					
		орынбасарлар, Бас инженерлер					
		Белімшелер басшылары					
		Мамандар					
«КТЖ» ҰҚ» АҚ компаниялар тобы	тораптық	Бірінші басшы					
		орынбасарлар, Бас инженерлер					
		Басшылар мен жауапты қызметкерлер					

М-қосымшасы
(міндетті)

Оқиға бойынша бюллетенъ

Оқиға туралы ақпараттық бюллетенъ	
Бөлімшениң атауы:	
Күні:	Уақыты:
Оқиға болған жер:	
Сипаты:	ФОТО:
Оқиғаларды жіктеу:	Дереу қабылданған шаралар:
Жаракаттанған адамның лауазымы, туған жылы:	Тікелей себептер:
Жаракаттанған адамның жаракатының аурлық дәрежесі:	Түзету (ұсынылатын) шаралар:
Материалдық залал:	

Күрделілік

Денескі

Л

55

«ҚТЖ» ҰК» АҚ

АО «НК «ҚТЖ»

NC KTZ JSC

БҮЙРЫҚ

ПРИКАЗ

10 октября 2023 года

№ 736 – ЦЗ

Астана қаласы

город Астана

Об утверждении стандарта организации

В целях установления единых принципов к организации и проведению расследования происшествий в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности в акционерном обществе «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организациях, в соответствии с подпунктом 19) пункта 1, подпунктом 1) пункта 3, подпунктом 18) пункта 6 Соглашения по партнерству от 4 июля 2018 года № 43-АО, подпунктами 15) и 17) пункта 1, подпунктом 1) пункта 3 Соглашения о партнерстве от 28 июля 2016 года №82-АО, подпунктом 19) пункта 1, подпунктом 1) пункта 3 Соглашения о партнерстве от 17 мая 2023 года №23-АО **ПРИКАЗЫВАЮ:**

- Утвердить прилагаемый стандарт организации СТ АО 2.01-2023 «Управление происшествиями с определением их коренных причин в акционерном обществе «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организациях».
- Признать утратившим силу приказ от 16 июня 2020 года №370-ЦЗ «Об утверждении стандарта организации».
- Контроль за исполнением настоящего приказа оставляю за собой.

Главный инженер –
директор Департамента
технической политики

Б.Котырев

Исп. Омаров М.М. – Цтех
+7 (7172) 603422

Акционерное общество «Национальная компания «Қазақстан темір жолы»

СТАНДАРТ ОРГАНИЗАЦИИ

**УПРАВЛЕНИЕ ПРОИСШЕСТВИЯМИ С ОПРЕДЕЛЕНИЕМ ИХ
КОРЕННЫХ ПРИЧИН В АКЦИОНЕРНОМ ОБЩЕСТВЕ
«НАЦИОНАЛЬНАЯ КОМПАНИЯ «ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ»
И ЕГО ДОЧЕРНИХ ОРГАНИЗАЦИЯХ**

СТАНДАРТ АО 2.01-2023

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Департаментом технической политики

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Главного инженера – директора Департамента технической политики акционерного общества «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» от «10 » октября 2023 года №736-ЦЗ

3 ВВЕДЕН ВЗАМЕН Стандарта «Управление происшествиями с определением их коренных причин в акционерном обществе «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организациях», утвержденного приказом Управляющего директора – Главного инженера акционерного общества «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» от 16 июня 2020 года №370-ЦЗ.

«Настоящий стандарт организации не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве в качестве официального издания без разрешения акционерного общества «Национальная компания «Қазақстан темір жолы»

Содержание

1	Область применения.....	1
2	Термины, определения и сокращения.....	1
3	Общие положения.....	3
4	Уровни расследования происшествий.....	4
5	Первичное реагирование и информирование.....	4
6	Формирование комиссии по расследованию	5
7	Сбор информации и фактов для расследования.....	7
8	Расследование происшествий, определение и анализ коренных причин....	8
9	Оформление результатов расследования	8
10	Разработка и утверждение плана корректирующих мероприятий и его мониторинг.....	9
11	Извлеченные уроки и распространение информации о них.....	11
12	Ответственность.....	11
	Приложение А (<i>обязательное</i>). Критерии уровней расследования происшествий.....	12
	Приложение Б (<i>обязательное</i>). Основные требования к расследованию происшествий	13
	Приложение В (<i>обязательное</i>). Схема передачи информации о происшествии от подразделений сетевого уровня управления на корпоративный уровень.....	14
	Приложение Г (<i>обязательное</i>). Первичная информация о происшествии...	15
	Приложение Д (<i>обязательное</i>). Молния по происшествию.....	16
	Приложение Е (<i>информационное</i>). Элементы расследования и Методики выявления коренных причин.....	17
	Приложение Ж (<i>информационное</i>). Перечень возможных коренных причин.....	22
	Приложение К (<i>обязательное</i>). Журнал учета происшествий.....	26
	Приложение Л (<i>обязательное</i>). Сведения о применении дисциплинарных мер.....	27
	Приложение М (<i>обязательное</i>). Бюллетень по происшествию.....	28

СТАНДАРТ ОРГАНИЗАЦИИ
УПРАВЛЕНИЕ ПРОИСШЕСТВИЯМИ С ОПРЕДЕЛЕНИЕМ ИХ
КОРЕННЫХ ПРИЧИН В АКЦИОНЕРНОМ ОБЩЕСТВЕ
«НАЦИОНАЛЬНАЯ КОМПАНИЯ «ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ»
И ЕГО ДОЧЕРНИХ ОРГАНИЗАЦИЯХ

Дата введения _____

1 Область применения

Настоящий стандарт «Управление происшествиями с определением их коренных причин в акционерном обществе «Национальная компания «Казақстан темір жолы» и его дочерних организациях» (далее – Стандарт) разработан в соответствии с нормами Трудового и Экологического кодексов Республики Казахстан и устанавливает общие требования к порядку расследования происшествий и выявления коренных причин происшествий в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

Положения настоящего Стандарта применяют при проведении служебных расследований происшествий в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности в структурных подразделения и дочерних организациях акционерного общества «Национальная компания «Қазақстан темір жолы».

2 Термины, определения и сокращения

В настоящем стандарте используются следующие термины, определения и сокращения с соответствующими определениями:

2.1 АО «НК «ҚТЖ» - акционерное общество «Национальная компания «Қазақстан темір жолы».

2.2 АКП - анализ коренных причин происшествия.

2.3 БиОТ - безопасность и охрана труда.

2.4 Владелец происшествия - структурное подразделение/дочерние организации АО «НК «ҚТЖ», где произошло происшествие.

2.5 Группа компаний АО «НК «ҚТЖ» - АО «НК «ҚТЖ» и дочерние организации АО «НК «ҚТЖ».

2.6 ДО - дочерние организации АО «НК «ҚТЖ», расположенные на территории Республики Казахстан юридические лица, пятьдесят и более процентов голосующих акций (долей участия) которых принадлежат АО «НК «ҚТЖ» на праве собственности или доверительного управления.

2.7 Загрязнение окружающей среды - поступление в окружающую среду загрязняющих веществ, радиоактивных материалов, отходов производства и потребления, а также влияние на окружающую среду шума, вибраций, магнитных полей и иных вредных физических воздействий.

2.8 ИСПБ – АСУ «Интегрированная система по производственной безопасности».

2.9 Коренные (основные) причины – обстоятельство, создавшее условия для наличия или проявления непосредственной причины происшествия.

2.10 Несчастный случай (несчастный случай, связанный с трудовой деятельностью) - воздействие на работника, работника направляющей стороны, вредного и (или) опасного производственного фактора при выполнении им трудовых (служебных) обязанностей или заданий работодателя либо принимающей стороны, в результате которого произошли производственная травма, внезапное ухудшение здоровья или отравление работника, работника направляющей стороны, приведшие их к временной или стойкой утрате трудоспособности либо смерти.

2.11 Определение коренных причин происшествий - это процесс, в ходе которого комиссия по расследованию собирает и проверяет факты, доказательства, устанавливают коренные причины происшествия и формирует извлеченные уроки (для исключения повторения аналогичных причин).

2.12 ОД - опасные действия.

2.13 ОУ - опасные условия.

2.14 ОР - остановка небезопасных работ.

2.15 Происшествие - событие, в том числе несчастный случай, которое рассматривается как осуществление угрозы безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

2.16 Профессиональное заболевание (профзаболевание) - хроническое или острое заболевание, вызванное воздействием на работника вредных и (или) опасных производственных факторов при выполнении работником своих трудовых (служебных) обязанностей.

2.17 Подрядная организация - юридическое или физическое лицо, которое выполняет работы, предоставляет услуги или поставляет товарно – материальные ценности на территории или в интересах Группы компаний АО «НК «КТЖ» согласно контракту (договору) и которые могут влиять на качество обеспечения безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

2.18 Поведенческий диалог безопасности - процесс наблюдения за действиями и поведением работника во время выполнения им работы, его рабочим местом и последующей беседе с ним об аспектах производственной безопасности.

2.19 Происшествия без последствий (Near-Miss) - происшествие, которое не привело к аварии, несчастному случаю, ущербу здоровья людей и т.д., но потенциально могло повлечь за собой все перечисленные последствия.

2.20 Представители работников - профессиональные союзы и их объединения, а при их отсутствии выборные представители, избранные и уполномоченные на общем собрании (конференции) работников большинством голосов участников при присутствии на нем (ней) не менее двух третей работников (делегатов конференции) в случаях, предусмотренных Трудовым кодексом Республики Казахстан.

2.21 Служба безопасности (Служба) - структурные подразделения на всех уровнях управления АО «НК «ҚТЖ» и ДО, в функции которых входит обеспечение реализации политики АО «НК «ҚТЖ» в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

2.22 Случай со смертельным исходом – происшествие, повлекшее смерть пострадавшего, как следствие производственной травмы независимо от периода времени между несчастным случаем и смертью.

2.23 Случай с постоянной общей утратой трудоспособности – происшествие, повлекшее повреждение здоровья работника, полученное при исполнении им трудовых обязанностей, которое приводит работника в постоянную нетрудоспособность и к прекращению работы по медицинским показаниям (потеря конечности, тяжелая травма головы, потеря зрения) и препятствующая исполнению должностных обязанностей в полном объеме, т.е. установление инвалидности 1, 2 групп.

2.24 Ухудшение состояния здоровья - происшествие, повлекшее повреждение здоровья работника, полученное при исполнении им трудовых обязанностей, которое включает в себя острые и хронические состояния, соматические и психические нарушения, возникающие в результате внезапного ухудшения состояния здоровья работника на рабочем месте и в результате рабочей деятельности или в связи с ней. Период времени между воздействием вредных факторов и ухудшением состояния здоровья может быть кратковременным и долговременным.

2.25 Экологическая безопасность - состояние защищенности прав и жизненно важных интересов человека, общества и государства от угроз, возникающих в результате антропогенных и природных воздействий на окружающую среду.

Иные понятия и определения используется в настоящем Стандарте в значениях, предусмотренных в законодательстве Республики Казахстан, внутренних документах АО «НК «ҚТЖ».

3 Общие положения

3.1 Расследованию и учету подлежат все происшествия.

3.2 Настоящий Стандарт устанавливает требования по:
процедуре уведомления о происшествиях;
проведению расследования происшествий;
процедуре оформления документации;
ведению учета происшествий.

3.3 В Стандарте рассматриваются следующие виды расследуемых происшествий:

несчастный случай;

присшествия без последствий (Near-Miss);

профессиональные заболевания;

происшествия, оказывающие негативное воздействие на окружающую среду.

3.4 Расследование происшествий реализуется посредством выполнения следующих задач:

- определить уровень расследования происшествия;
- проводить расследование происшествия;
- определить коренные причины происшествия;
- выполнить корректирующие мероприятия.

4 Уровни расследования происшествий

4.1 Уровень расследования происшествия зависит от их вида и степени тяжести возможных и фактических последствий.

4.2 В приложении А к настоящему Стандарту изложены критерии уровней расследования происшествий. Основные требования к каждому уровню расследования указаны в приложении Б к настоящему Стандарту.

5 Первичное реагирование и информирование

5.1 Владелец происшествия обязан:

1) организовать оказание первой медицинской помощи пострадавшему и при необходимости его доставку в организацию здравоохранения;

2) сохранить до начала расследования обстановку на месте несчастного случая, связанного с трудовой деятельностью, (состояние оборудования и механизмов, орудия труда) в таком же виде, как в момент происшествия, при условии, что это не угрожает жизни и здоровью других лиц, а нарушение непрерывности производственного процесса не приведет к аварии, а также произвести фотографирование места несчастного случая;

3) немедленно проинформировать о несчастном случае близких родственников пострадавшего и направить сообщения согласно приложению В к настоящему Стандарту, а также в государственные органы и организации, определенные Трудовым кодексом Республики Казахстан, иными нормативными правовыми актами Республики Казахстан;

4) допускать членов комиссии по специальному расследованию к месту происшествия для расследования несчастного случая, связанного с трудовой деятельностью.

5.2 Владелец происшествия немедленно в течение суток сообщает о несчастном случае, связанном с трудовой деятельностью, по форме, установленной уполномоченным государственным органом по труду:

1) в местный орган по инспекции труда;

2) в территориальное подразделение уполномоченного органа в области промышленной безопасности при несчастных случаях, произошедших на опасных производственных объектах;

3) в территориальное подразделение государственного органа в области санитарно-эпидемиологического благополучия населения о случаях

профессионального заболевания или отравления;

4) представителям работников;

5) правоохранительному органу по месту, где произошел несчастный случай, и уполномоченным органам производственного и ведомственного контроля и надзора в случаях, подлежащих специальному расследованию.

5.3 О происшествии с загрязнением окружающей среды владелец происшествия сообщает в территориальный уполномоченный государственный орган в области охраны окружающей среды в течении 2 часов после обнаружения происшествия.

5.4 Информирование о происшествии от подразделений сетевого уровня управления на уровень управления группой компаний АО «НК «ҚТЖ» производится согласно приложению В к настоящему Стандарту, при этом подразделения сетевого уровня управления схему получения информации о происшествии отрабатывают самостоятельно.

5.5 Владелец происшествия готовит и направляет первичную информацию о происшествии в Службу вышестоящего уровня по форме согласно приложению Г к настоящему Стандарту, регистрирует происшествие в ИСПБ (в течении 24 часов). Первичную информацию о происшествиях 2 и 3 уровней расследования Служба сетевого уровня управления Компании направляет в Инспекцию по безопасности труда и экологии АО «НК «ҚТЖ».

5.6 Инспекция по безопасности труда и экологии АО «НК «ҚТЖ» после получения сообщения о несчастном случае в течении 24 часов готовит информацию о нем («Молнию») по форме согласно приложению Д к настоящему Стандарту и вносит ее в ИСПБ.

5.7 Владелец происшествия незамедлительно, но не позднее трех рабочих дней, как ему стало известно о наступлении несчастного случая, уведомляет страховую организацию, с которой у него заключен договор на страхование работника от несчастных случаев при исполнении им трудовых (служебных) обязанностей.

6 Формирование комиссии по расследованию происшествий

6.1 Несчастные случаи, связанные с трудовой деятельностью, с тяжелым, со смертельным исходом и групповые несчастные случаи подлежат специальному расследованию в порядке, установленным Трудовым кодексом Республики Казахстан.

6.2 Расследование происшествий, за исключением случаев, подлежащих специальному расследованию, проводится комиссией, создаваемой актом работодателя в течение двадцати четырех часов, для несчастных случаев - с момента получения заключения о степени тяжести производственной травмы, в следующем составе (кроме происшествий 0 и 1 уровня расследования):

1) председатель - руководитель владельца происшествия или его заместитель, а при их отсутствии - уполномоченный представитель работодателя;

2) члены - руководитель службы безопасности и охраны труда владельца происшествия и представитель работников;

3) работник аппарата региональных ревизоров по безопасности движения
- при несчастных случаях, произошедших в результате наезда подвижного состава на работников АО «НК «ҚТЖ» и ДО.

6.3 Должностное лицо, непосредственно отвечающее за безопасность труда на соответствующем участке, где произошел несчастный случай, связанный с трудовой деятельностью, при проведении расследования в состав комиссии не включается.

6.4 Представители АО «НК «ҚТЖ» и ДО, при необходимости, участвуют в расследованиях происшествий, проводимых подрядными организациями, произошедших на территории и объектах АО «НК «ҚТЖ» и ДО.

6.5 Требования Республики Казахстан (РК) к специальному расследованию происшествий:

6.5.1 Специальное расследование несчастных случаев, связанных с трудовой деятельностью, проводится в соответствии с Трудовым кодексом Республики Казахстан».

6.5.2 Расследование случаев, указанных ниже, проводится комиссией по специальному расследованию:

- несчастные случаи с тяжелым или со смертельным исходом;
- групповые несчастные случаи, произошедшие одновременно с двумя и более работниками, независимо от степени тяжести травм;
- групповые случаи острого отравления.

6.5.3 Председателем Комиссии по специальному расследованию является государственный инспектор труда. В состав Комиссии по специальному расследованию в качестве ее членов включается работодатель (владелец происшествия) и уполномоченный представитель работников.

6.5.4 Служба безопасности Владельца происшествия должны приступить к сбору информации и фактов с момента наступления несчастного случая, до формирования комиссии по специальному расследованию. При этом в случае летального исхода пострадавшего работа выполняется с участием представителя корпоративного уровня управления, группового – представителя сетевого уровня управления. С момента формирования комиссии по специальному расследованию АО «НК «ҚТЖ» и ДО обязаны прекратить собственные действия, параллельные расследования не допускаются.

Если необходимо, АО «НК «ҚТЖ», ДО может начать собственное расследование после того, как комиссия по специальному расследованию закончила свою работу.

6.5.5 При расследовании несчастных случаев, связанных с трудовой деятельностью, произошедших при ЧС техногенного характера вследствие аварии на опасном производственном объекте, председателем комиссии назначается представитель уполномоченного органа в области промышленной безопасности или его территориального подразделения.

6.5.6 В состав комиссии по специальному расследованию также включаются:

- при несчастных случаях, связанных с трудовой деятельностью, произошедших на опасных производственных объектах, а также в организациях электроэнергетической отрасли, государственный инспектор по государственному надзору в области промышленной безопасности и должностное лицо, осуществляющее государственный энергетический надзор и контроль;
- в случае острого отравления - представители государственного органа в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения;
- при несчастном случае, связанном с трудовой деятельностью, произошедшем с работником организации, расположенной и ведущей работы на территории другой организации, или с работником, направленным в другую организацию для выполнения производственного задания (служебных или договорных обязанностей), - уполномоченный ответственный представитель организации, на территории которой произошел несчастный случай.

7 Сбор информации и фактов для расследования

7.1 При расследовании происшествия по требованию комиссии владелец происшествия обеспечивает:

- 1) выполнение технических расчетов, проведение лабораторных исследований, испытаний, других экспертных работ и привлечение в этих целях специалистов-экспертов;
- 2) фотографирование места происшествия и поврежденных объектов, составление планов, эскизов, схем;
- 3) предоставление транспорта, служебного помещения, средств связи, специальной одежды и других средств индивидуальной защиты, необходимых для проведения расследования;
- 4) предоставление:

документов, характеризующих состояние рабочего места, наличие вредных и (или) опасных производственных факторов (планов, эскизов, схем, а при необходимости - фото- и видеоматериалов места происшествия и других);

выписок из журналов регистрации инструктажей и протоколов проверки знаний пострадавших по безопасности и охране труда, протоколов опросов очевидцев несчастного случая, связанного с трудовой деятельностью, и должностных лиц (оформляются по формам, утвержденным приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 28.12.2015 года №1055 «Об утверждении форм по оформлению материалов расследования несчастных случаев, связанных с трудовой деятельностью), объяснений пострадавших, экспертных заключений специалистов;

результатов лабораторных исследований и экспериментов;

медицинского заключения о характере и степени тяжести повреждения, причиненного здоровью пострадавшего, или причине его смерти, о наличии

(отсутствии) признаков алкогольного, наркотического или токсического опьянения;

копий документов, подтверждающих выдачу пострадавшему специальной одежды и других средств индивидуальной защиты;

выписок из ранее выданных на данном производстве (объекте) предписаний государственных инспекторов труда или должностных лиц территориального органа государственного надзора (если произошло в организации или на объекте, подконтрольных этому органу);

других документов, имеющих отношение к рассмотрению дела, по усмотрению комиссии.

8 Расследование происшествий, определение и анализ коренных причин

8.1 Срок расследования происшествия не должен превышать десять рабочих дней со дня создания комиссии.

При возникновении обстоятельств, объективно препятствующих завершению расследования в установленные сроки, сроки расследований могут быть продлены протокольным решением комиссии на десять рабочих дней не более двух раз.

8.2 Расследование происшествий проводится на основании выявленных, полученных и задокументированных информации, материалов и фактов, указанных в разделе 7 настоящего стандарта, а также материалов расследования.

8.3 С целью определения коренных причин происшествия в зависимости от их вида и степени тяжести применяются различные Методики выявления коренных причин. Описание элементов расследования происшествий и Методик выявления коренных причин приведено в приложении Е к настоящему Стандарту.

8.4 Перечень возможных коренных причин происшествий приведен в приложении Ж к настоящему Стандарту.

8.5 При допущении несчастных случаев – групповых, со смертельным или тяжелым (инвалидным) исходом владелец происшествия инициирует перед комиссией по специальному расследованию решение о прохождении виновными работниками внеочередной проверки знаний по безопасности и охране труда согласно подпункта 4) пункта 36 Правил и сроков проведения обучения, инструктирования и проверок знаний по вопросам безопасности и охраны труда работников, руководителей и лиц, ответственных за обеспечение безопасности и охраны труда, утвержденных приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 25 декабря 2015 года № 1019.

8.5 Служебное расследование считается завершенным в случае исполнения условий завершенности согласно приложению А к настоящему Стандарту.

9 Оформление результатов расследования

9.1 В состав материалов о расследовании происшествий включаются все использованные при расследовании документы (информация, материалы, фото/видео, схемы, свидетельские показания, справки и т.д.), копии документов, направленные в соответствии с законодательством РК в государственные уполномоченные органы, информация об установленных коренных причинах происшествия.

9.2 Оформление материалов расследования несчастных случаев, связанных с трудовой деятельностью, производится в соответствии с формами, утвержденными приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 28 декабря 2015 года № 1055 «Об утверждении форм по оформлению материалов расследования несчастных случаев, связанных с трудовой деятельностью».

9.3 Председатель комиссии и члены комиссии проверяют логичность содержащейся информации в материалах и качество ее изложения.

9.4 Не позднее 3-х рабочих дней после завершения расследования происшествий всех уровней материалы расследования происшествия вносятся Службой безопасности владельца происшествия в модуль «Управление происшествиями» ИСПБ. При этом протокола опросов очевидцев несчастного случая, связанного с трудовой деятельностью, и должностных лиц, оформленные согласно приказу Министерства здравоохранения и социального развития РК от 28.12.2015 года №1055, могут быть внесены в ИСПБ в сканированном варианте.

9.5 После окончания расследования происшествия 3-го уровня подразделение сетевого уровня управления готовит аналитический материал согласно Методике составления аналитического отчета о групповых несчастных случаях и несчастных случаях со смертельными и инвалидными последствиями в АО «НК «ҚТЖ» и его дочерних организациях, утвержденной отдельным локальным актом АО «НК «ҚТЖ», и направляет его в Департамент технической политики АО «НК «ҚТЖ». При этом в названном аналитическом материале также должны быть указаны корректирующие меры (мероприятия), характерные для сетевого уровня управления.

9.6 Служба Владельца происшествия вносит данные о происшествии в Журнал учета происшествий согласно приложению К к настоящему Стандарту.

9.7 Материалы по расследованию происшествий хранятся у Владельца происшествия.

9.8 О несчастных случаях, связанных с трудовой деятельностью, которые по прошествии времени перешли в категорию тяжелых или несчастных случаев со смертельным исходом, работодатель (владелец происшествия) сообщает в соответствующий местный орган по инспекции труда, в Службу сетевого уровня управления (в течении суток), а о страховых случаях - в страховую организацию. Дальнейшее информирование проводится в порядке согласно приложению В к настоящему Стандарту.

10 Разработка и утверждение плана корректирующих мероприятий и его мониторинг

10.1 После завершения расследования Владельцем происшествия проводится внеплановая идентификация опасностей, экологических аспектов, рисков и возможностей в соответствии со Стандартом «Идентификация опасностей и экологических аспектов, оценка и управление рисками в области производственной безопасности в акционерном обществе «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организациях», утвержденного отдельным локальным актом АО «НК «ҚТЖ».

10.2 По итогам расследования происшествий и на основании результатов внеплановой идентификации опасностей, экологических аспектов, рисков и возможностей владелец происшествия разрабатывает и утверждает план корректирующих действий (мероприятий) в соответствии с Правилами управления несоответствиями, рекомендациями и осуществления коррекций, корректирующих действий в акционерном обществе «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организациях, утвержденными отдельным локальным актом АО «НК «ҚТЖ».

10.3 План корректирующих действий (мероприятий) должен включать перевод структурных подразделений АО «НК «ҚТЖ», дочерних организаций на особый режим работы при условиях и в порядке, определенными Правилами перевода на особый режим работы филиалов акционерного общества «Национальная компания «Қазақстан темір жолы» и его дочерних организаций по безопасности и охране труда, утвержденными отдельным локальным актом АО «НК «ҚТЖ».

10.4 Владелец происшествия направляет в Службу вышестоящего уровня управления:

- отчет о выполнении корректирующих мероприятий
- сведения о применении дисциплинарных мер к работникам, причастных к происшествию, изложенные согласно приложению Л к настоящему Стандарту.

10.5 Служба сетевого уровня управления контролирует и отслеживает выполнение всех предусмотренных мероприятий до полного их исполнения, и только после этого снимает их с контроля. Итоговый отчет направляется в Инспекцию по безопасности труда и экологии АО «НК «ҚТЖ» с приложением сведений о применении дисциплинарных мер к работникам линейного, регионального и сетевого уровней управления, причастных к происшествию, по форме согласно приложению Л к настоящему Стандарту.

10.6 Службы сетевого уровня управления по итогам каждого квартала, года и по мере необходимости проводят мониторинг и анализ результативности корректирующих действий.

10.7 С целью установления действенного контроля за организацией работ по обеспечению безопасности производственных процессов, в том числе направленных на устранение причин нарушений, выявленных при

расследовании несчастных случаев, устанавливается следующий порядок заслушивания отчетов о выполняемой работе:

- не менее 2-х раз в месяц - заслушивание руководителем регионального уровня руководителей линейного уровня;
- не менее 1-го раза в месяц - заслушивание руководителем сетевого уровня руководителей регионального уровня;
- не менее 1-го раза в квартал – заслушивание при Главном инженере – директоре Департамента технической политики руководства сетевого уровня.

11 Извлеченные уроки и распространение информации о них

11.1 По окончанию расследования происшествия Инспекция по безопасности труда и экологии АО «НК «ҚТЖ» в течении 3 рабочих дней подготавливает информационный лист - Бюллетень по происшествию согласно приложению М к настоящему Стандарту.

11.2 Результаты расследования происшествий являются входными данными для анализа деятельности структурных подразделений АО «НК «ҚТЖ» и ДО в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

12 Ответственность

12.1 Ответственность за сокрытие или задержку передачи оперативной информации о происшествии, возлагается на работников АО «НК «ҚТЖ» и ДО в соответствии с действующими нормативными правовыми актами Республики Казахстан и локальными актами АО «НК «ҚТЖ».

12.2 За бездействие в случае возникновения происшествий или непринятие мер по локализации и снижению негативного воздействия последствий происшествий, в том числе невыполнение требований, предусмотренных разделом 5 настоящего Стандарта, владелец происшествия несет ответственность в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

12.3 Инспекция по безопасности труда и экологии АО «НК «ҚТЖ» несет ответственность за ведение структурными подразделениями и ДО учета происшествий и исполнениями ими корректирующих мероприятий.

12.4 Служба уровня управления группой компаний АО «НК «ҚТЖ» несет ответственность за методологическое обеспечение и совершенствование процесса по управлению расследованиями происшествий в областях безопасности и охраны труда, экологической безопасности.

Приложение А
(обязательное)

Критерии уровней расследования происшествий

Последствия	Уровень расследования			
	3-й уровень	2-й уровень	1-й уровень	0-й уровень
Травма человека	Несчастный случай со смертельным исходом Несчастный случай с постоянной общей утратой трудоспособности Групповой несчастный случай ВУЗ – внезапное ухудшение здоровья (летальный исход)	Несчастные случаи, приведшие к нетрудоспособности (кроме случаев, отнесенных к 3-му уровню)	Несчастные случаи, не приведшие к утрате трудоспособности	Происшествия без последствий (Near-Miss)
Загрязнение окружающей среды	Экологический аспект, который оказывает сверхнормативное воздействие на окружающую среду. Ущерб более 40 000 МРП	Экологический аспект, который оказывает сверхнормативное воздействие на окружающую среду. Ущерб от 400 МРП до 40 000 МРП	Экологический аспект, который оказывает сверхнормативное воздействие на окружающую среду. Ущерб до 400 МРП	Происшествия без последствий (Near-Miss)
Условие завершенности расследования:	Документированные решения, принятые на корпоративном уровне (в течении 15 рабочих дней после подписания Комиссией акта расследования)		Документированные решения, принятые на сетевом уровне (в течении 5 рабочих дней после подписания Комиссией акта расследования)	Документированные решения, принятые на линейном уровне

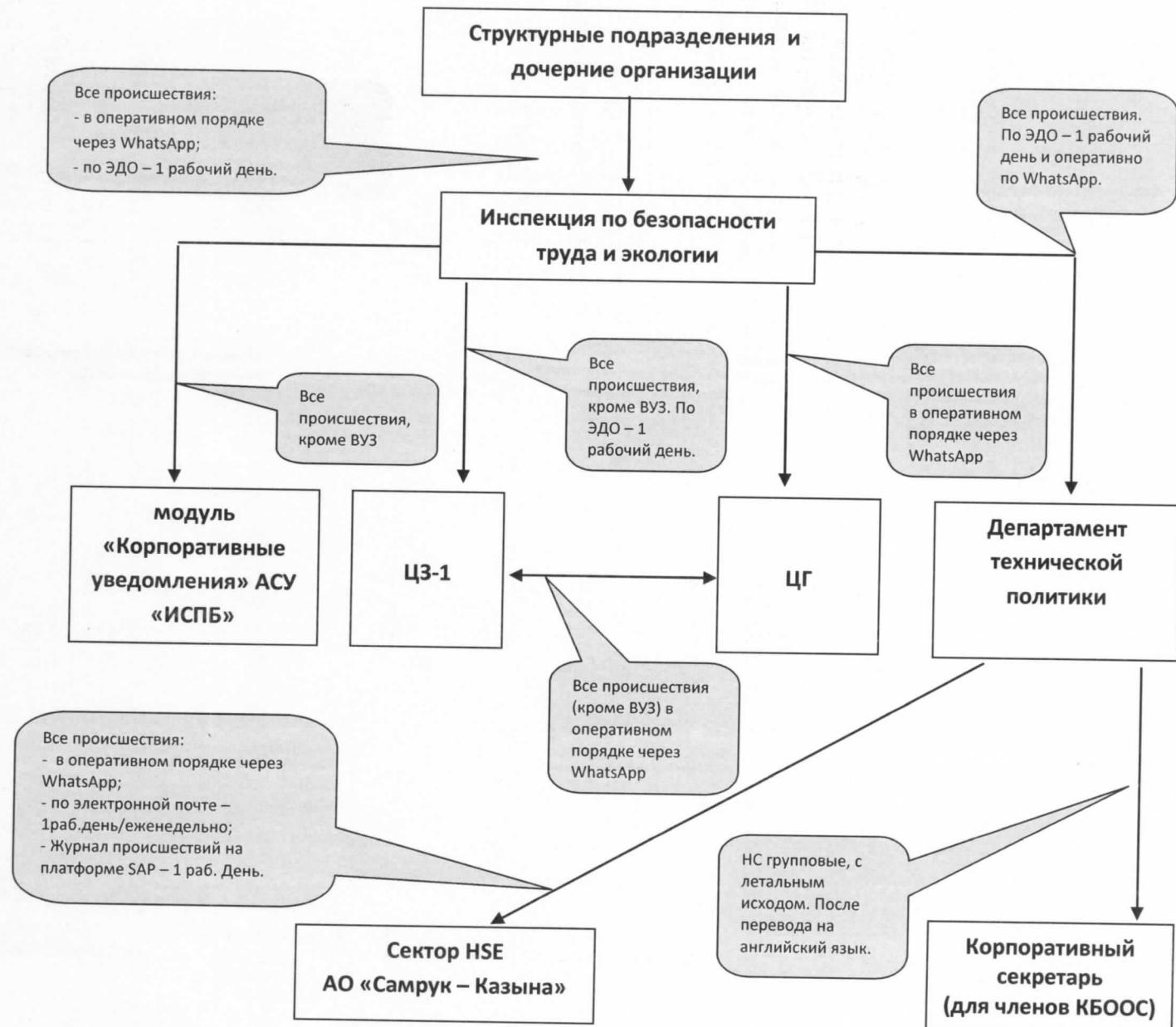
Приложение Б
(обязательное)

Основные требования к расследованию происшествий

Требования	Методика выявления коренных причин	Наличие Комиссии по расследованию	Эксперт по расследованию происшествий	Срок составления отчета о расследовании
	0 и 1-й уровни			
	Использование метода «Пять почему» является минимальным требованием	Формирование Комиссии не обязательно, расследование может вестись одним человеком (работником владельца происшествия) с привлечением, при необходимости, технического инспектора по охране труда	Расследование проводится владельцем происшествия или другим уполномоченным лицом, владеющим навыками расследования по методу расследования «Пять почему»	1 неделя
	2-й уровень	Использование метода «Дерево причин»	Создание Комиссии обязательно	Работник службы безопасности, владеющий навыками анализа коренных причин происшествий 10 дней
	3-й уровень	Использование метода «Дерево причин» или других методов, признаваемых действующей практикой	Комиссия, создаваемая в целях специального расследования	Член комиссии 10 дней

Приложение В
(информационное)

Схема передачи информации о происшествии от подразделений сетевого уровня управления на корпоративный уровень

Приложение Г
(обязательное)

Первичная информация о происшествии

НАПРАВЛЯЕТСЯ В ТЕЧЕНИИ 24 ЧАСОВ							
1. Общая информация							
Отчет №:	Составлен:						
Дата составления:							
2. Место происшествия							
СП и ДО	Филиал		Предприятие				
Хозяйство	Регион	Населенный пункт	Станция	Участок/цех	Перегон	Направление	Км, ПК
Уровень происшествия							
Адрес:							
Банковские реквизиты	БИН:			Наименование банка:			
3. Детали происшествия							
Дата происшествия:					Время:		
Кому сообщено							
Тип происшествия:							
Последствия:	Последствия травмы: ☐ потеря сознания ☐ травматическая ампутация ☐ умер (погиб) ☐ другое			Пострадавшие органы			
4. Краткое описание происшествия							
Фото, схема места происшествия							
5. Принятые действия							
6. Сведения о пострадавшем							
ФИО, дата рождения:							
Профессия:	Стаж:			Пол:			
Должность:	Возраст:						
Иждивенцы:							
7. Передал ФИО:							
Должность							
Дата	Время		Подпись				
8. Принял ФИО:							
Должность							
Дата	Время		Подпись				

Приложение Д
(обязательное)

Молния по происшествию

Молния по происшествию № _____		
1. Общая информация о происшествии		
Дата:	Время:	Название происшествия:
2. Краткие обстоятельства происшествия		3. Фото
4. Поручения (мероприятия для исполнения):		
5. Подготовил:		6. Подписал:
Ф.И.О.		Ф.И.О.
должность		должность
e-mail, тел.		e-mail, тел.

Приложение Е
(информационное)

**Элементы расследования и
Методики выявления коренных причин**

1. Составление хронологии и (или) последовательности событий

Действия, связанные с происшествием, выстраиваются во временной последовательности для быстрого определения времени наступления каждого из событий.

При расследовании происшествия 0, 1-го уровня этот этап не применяется.

Для построения последовательности применяется хронология событий. Например:

Дата	Время	Событие
1 июля		Последняя проверка (опрессование)
17 июля	09:00	Утечки не обнаружено
	?	Появляется утечка
	10:17	Подрядчик чувствует запах, обнаруживает утечку
	10:30	Обслуживающая служба получает сообщение об утечке
	10:37	Работник приносит инструменты, необходимые для ликвидации утечки
	10:38	Воздействие паров химических веществ на работника
	10:41	Спасение работника
	11:35	Утечка ликвидирована

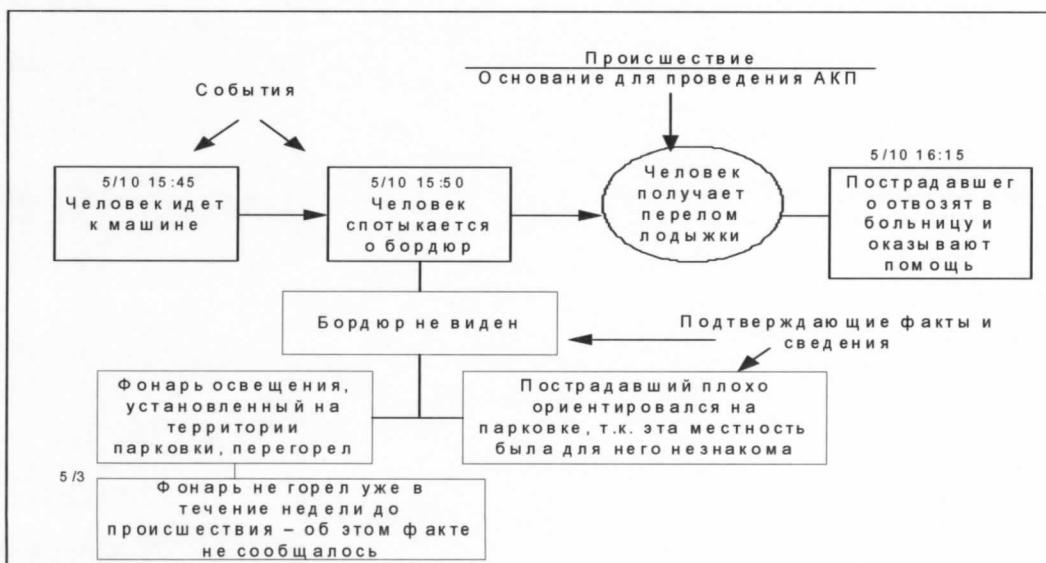
Для построения хронологии событий, необходимо следующее:

начать хронологию с момента, когда работа еще шла в нормальном режиме, при этом может возникнуть необходимость вернуться назад по времени на несколько дней, недель или даже месяцев до происшествия;

указать все известные факты. Это может быть информация, полученная в ходе опроса свидетелей, проверки сделанных записей, из результатов анализа отобранных образцов и так далее;

указать в хронологии действия по ликвидации последствий происшествия, если они повлияли на увеличение масштаба происшествия.

При расследовании сложных случаев описывается схема событий. Например:

2. Выявление систем защиты

Прежде чем приступить к выявлению коренных причин происшествия необходимо составить список всех систем защиты, которые могли быть задействованы в ходе происшествия.

Под системой защиты понимаются технические средства или любая система контроля (процедура), снижающие вероятность самого происшествия или тяжесть его последствий.

Например:

1) технические средства:

комплекс технических средств многофункциональных (КТСМ);

системы отключения и (или) сигналы тревоги (сигнализация);

система пожаротушения;

система обнаружения опасности;

аварийные клиновые задвижки (обратные клапана) и т.д.;

2) система контроля и процедуры:

рабочие процедуры, инструкции;

профессиональное обучение (квалификационное);

профилактическое обслуживание (техническое обслуживание, плановые предупредительные работы);

методы безопасного ведения работ (наряды-допуски и (или) акты на проведение работ), идентификация опасностей и оценка рисков,

средства индивидуальной защиты (соответствие выполняемой работе) и т.д.

В последовательности событий отмечается состояние соответствующих систем защиты (например: срабатывание систем аварийной остановки, неисправная работа системы сигнализации и т.д.). Это поможет не пропустить ни одной причины, способствовавшей происшествию.

Для определения системы (систем) защиты, необходимо найти ответы на вопросы:

Какие системы существуют и что действительно сработало?

Какие системы существуют и что не сработало?

Для объективного выявления систем должны, при необходимости, привлекаться специалисты-эксперты (специалист по безопасности движения, механик, энергетик, специалист по автоматизации, пожарный и т.д.).

3. Выявление коренных причин

Для разработки действенных рекомендаций по предотвращению повторения происшествия устанавливаются ключевые факторы происшествия и его коренные причины.

В процессе проведения АКП используются следующие определения причин:

физическая причина;

человеческий фактор или поведенческая причина;

коренные причины системного уровня.

Хорошо продуманные методы расследования происшествия позволяют раскрыть коренные причины, сидящие в системах управления, а не только поведенческие причины, связанные с человеческим фактором.

Для проведения анализа коренных причин могут, применяются три метода анализа: «Пять почему», «Диаграмма Исикавы», «Дерево причин».

Методы «Дерево причин», «Диаграмма Исикавы» могут применяться при расследовании более сложных случаев происшествий.

Метод «Пять почему» применяется только для происшествий несложных случаев.

В процессе принятия или непринятия предложенных версий на уровне физических и поведенческих причин следует тщательно проверить сделанные предположения на предмет реальности. Для проверки и исключения возможных причин можно использовать следующие способы:

визуальное наблюдение;
тестирование и лабораторный анализ;
мнения экспертов;
предыдущий опыт.

Для документирования результатов проверки и отбраковки предполагаемых причин эта информация записывается непосредственно в схеме «Дерево причин».

Для выявления коренных причин происшествия необходимо использовать Перечень возможных причин происшествий (приложение 3 к настоящему Стандарту).

По окончанию выявления коренных причин, составляется перечень, и определяются самые важные причины, которые оказали наибольшее влияние на данное происшествие. Наличие 5-10 коренных причин является нормальным для сложных случаев, при этом 2 или 3 из них могли оказаться наиболее сильное влияние на вероятность происшествия.

3.1 Метод «Пять почему»

Метод «Пять почему» является упрощенной версией «Дерева причин».

Этот метод разработан для применения одним человеком или малой группой при расследовании простых происшествий. Процесс анализа и задачи схожи с методом «Дерево причин» за исключением одного: метод «Пять почему» предполагает концентрацию внимания и усилий на определении одной или двух коренных причин, устранив которые можно было бы предотвратить данное происшествие.

Анализ по методу «Пять почему» можно разбить на следующие этапы:

Определить событие верхнего уровня.

Задавая вопрос «Почему?» исследовать причины происшествия. Это можно выполнить в графической форме, как показано на схеме, или в письменной форме, записать вопросы и ответы.

На каждом уровне проверьте полученный результат, прежде чем двигаться дальше. Не делайте предположений.

Вероятнее всего, коренная причина проявится в момент ответа на пятый вопрос «Почему?». Однако поиски коренной причины могут потребовать и более чем 5 вопросов. Продолжайте анализ, пока не дойдете до причины системного уровня.

Определите одну или две коренные причины, устранение которых могло бы предотвратить происшествие.

Если в ходе анализа вы выясните, что вырисовывается несколько «веток» и несколько коренных причин, это означает, что расследование следует продолжать, используя метод «Дерево причин».

Схема 1. Пример построения схемы «Пять почему» с указанием составляющих частей

3.2 Метод «Дерево причин».

При построении дерева причин используют очень простую, но сильную логику причины и последующего результата.

Анализ по методу «Дерево причин» можно разбить на следующие этапы:

1. Укажите вверху схемы первоначальное событие.
2. Определите два или более действия или условия, ставшие непосредственной причиной первоначального события.
3. Затем, отрабатывайте до конца каждую «ветку» логического дерева. Проведите мозговой штурм всех физических и поведенческих причин, которые **реально** могли привести к первоначальным действиям или условиям. На этом этапе возникает вопрос «Почему?». Вопрос, на который надо дать ответ, формулируется следующим образом: «Почему это могло произойти?».
4. Доведите построение данного Дерева до нахождения системных причин происшествия.

Схема 2. Пример построение схемы «Дерево причин» с указанием составляющих частей

- После определения первого уровня причин, двигайтесь далее вниз по схеме, ветвь за ветвью вплоть до окончания каждой ветви.
- Обычно сначала возникает одна или несколько физических причин, за которыми стоят одна или более человеческих причин, за которыми следует одна крепкая причина на системном уровне.
- При добавлении каждой следующей ступени, задавайте вопрос: "Является ли это непосредственной причиной события или причины, указанной в прямоугольнике непосредственно вверху?"
- Каждая ветвь может закончиться в трех случаях:
  - Обнаружена коренная причина.
  - Выявлено нормальное условие.
  - Предлагаемая причина не является фактором происшествия.

Приложение Ж
(информационное)

Перечень возможных коренных причин

Таблица Ж.1

1.Прямые причины		
1.1 Опасные действия		
1	2	3
1.1.1 Обслуживание опасных технических средств находящихся в работе	Работа без наряда-допуска	☐
	Работа с объектами/оборудованием, находящимся под давлением/напряжением.	☐
	Техническое обслуживание на работающем оборудовании.	☐
	Работа без заземления.	☐
1.1.2 Отказ от ношения средств индивидуальной защиты	Неиспользование средств индивидуальной защиты (СИЗ), например: очки, перчатки, защитная обувь, маска и т.д..	☐
1.1.3 Ношение небезопасной одежды	Ношение небезопасных личных вещей, таких как скользкая обувь, длинные рукава, свободный галстук, распущенные длинные волосы	☐
1.1.4 Неправильное использование инструментов и оборудования	Использование материалов, инструментов и оборудования, таким образом, для которого они не предназначены	☐
	Перегрузка транспортных средств, строительных лесов, кранов оборудования, сосудов под давлением, линий электропередач и т.д.	☐
1.1.5 Перегрузка транспортных средств, строительных лесов, кранов оборудования, сосудов под давлением, линий электропередач и т.д.	Небезопасный захват предметов	☐
	Используются руки вместо инструментов	☐
	Удар ногой вместо подъема или толкания	☐
1.1.6 Обход защитных устройств	Выключение защитных устройств	☐
	Блокировка подключения, связывания, отсоединения или удаление защитных устройств	☐
	Замена предохранительных устройств, таких как предохранители, обратные клапана, на устройства, не обеспечивающие защиту	☐
1.1.7 Небезопасная скорость работы, процесса	Торопливая работа	☐
	Быстрая подача	☐
	Спрыгивание с возвышений, транспорта и т.д.	☐
	Бег вместо ходьбы	☐
	Бросание материалов, инструментов вместо того, чтобы принести или передавать их.	☐
1.1.8 Небезопасное положение, осанка	Принимается небезопасная позиция или поза	☐
	Вход в ограниченные пространства, закрытые помещения без разрешения и сопровождения, в зависимости от ситуации	☐
	Использование транспорта в небезопасном положении, например: езда на платформах, откидных бортах, на подножке транспорта, крюке крана и т.д.	☐
	Воздействие подвешенных грузов, качающихся грузов и материалов или оборудование в движении.	☐
1.1.9 Операционные ошибки	Нарушение правил, стандартов, эксплуатационных норм и инструкций	☐
	Отказ от использования защитных устройств	☐
	Сервисное оборудование в эксплуатации	☐
1.1.10 Небезопасные операционные процессы	Смешивание веществ и возникновение химических реакций сопровождающиеся взрывом, пожаром или другими последствиями	☐
	Неразрешенное отклонение от стандартных процедур и инструкций в отношении условий, сроков, последовательности, методов и материалов, которые будут использоваться	☐

Продолжение таблицы Ж.1

1	2	3
	Размещение материалов, транспортных средств в небезопасном положении для погрузки, разгрузки и переноса	☐
	Небезопасное размещение материалов, инструментов, лома/мусора и других предметов создающие опасность спотыкания, проскальзывания, падения, столкновения и т.д.	☐
	Неубранное рабочее место во время работы или по окончании работы	☐
1.1.11 Использование небезопасного или неисправного оборудования, инструмента	Внесение неразрешенных изменений в конструкцию оборудования, инструмента	☐
	Применение оборудования, инструмента не по предназначению	☐
	Использование неисправных инструментов, оборудования, например, таких как: стропы, тросы, лестницы, леса и т.д.	☐

1.2 Опасные условия		
1.2.1 Неисправные инструменты и оборудование	Неисправные инструменты, оборудование непригодные к целевому применению	☐
	Плохое качество инструмента	☐
	Не соответствует необходимым качествам (не заточенный, поломанный нож, абразивный круг с трещинами и т.д.)	☐
1.2.2 Заводской брак	Проектирование сооружений, зданий не в соответствии со стандартами и техническими условиями, в нарушение требований законодательства	☐
	Проектирование установок, машин, оборудования не в соответствии со стандартами и техническими условиями, в нарушение требований законодательства	☐
	Применение материалов, изделий несоответствующих стандартам качества, сертификатам и проектным требованиям к составным частям изделия, например: несоответствующая марка стали, низкий класс качества и т.п.	☐
	Конструкции, не обеспечивающие в полной мере защиту от движущихся частей, несанкционированного доступа, небезопасного использования и т.д.	☐
	Машины, установки и оборудование не соответствующие заявленным в инструкции по применению параметрам	☐
1.2.3 Небезопасная спецодежда	Одежда не соответствует необходимым требованиям	☐
	Отсутствие необходимых средств индивидуальной защиты	☐
	Одежда не обеспечивает защиту	☐
1.2.4 Небезопасное рабочее место	Общие опасности на рабочем месте, которые могут воздействовать на любого находящегося в этом месте	☐
	Недостаточно места и свободного пространства для движущихся объектов	☐
	Неадекватные средства управления движением, маршруты	☐
	Небезопасный вход - выход	☐
	Плохое состояние пола	☐
	Плохое обслуживание и уборка на рабочем месте	☐
	Не достаточное освещение, блики, отсвечивание	☐
	Не исправное вытяжное и приточное оборудование, плохое кондиционирование воздуха	☐
	Чрезмерный шум	☐
	Небезопасное положение материалов, оборудования, инструментов и т.д.	☐
	Небезопасная укладка	☐
	Недостаточная безопасность	☐
	Не учитываются опасности от смежных рабочих мест	☐
	Пакеты и тара повреждена или может быть повреждена	☐
1.2.5 Небезопасная защита	Незащищённые механические или физические опасности	☐
	Неадекватные защитные устройства, средства	☐
	Неисправное крепление защиты	☐
	Не изолированный	☐
	Открытые соединения, выключатели, блоки предохранителей	☐

Продолжение таблицы Ж.1

1	2	3
	Не защищён от излучения, температуры, искр, брызг, ультрафиолета	☐
	Защитный экран не эффективен	☐
	Отсутствие необходимой маркировки материалов, контейнеров, грузозахватных механизмов и устройств	☐
1.2.6 Воздействие внешних факторов	Опасности за пределами территории предприятия и вне его контроля	☐
	Бракованные, неисправные материалы, инструменты и оборудование третьих лиц	☐
	Опасности, связанные с имуществом или операциями третьих лиц	☐
	Природные опасности, погода, местность, животные, молния	☐
1.2.7 Общественные опасности	Общественный транспорт	☐
	Движение транспорта и связанные с ним опасности	☐

Таблица Ж.2

2. Коренные причины		
2.1 Личные факторы		
1	2	3
2.1.1 Физический/физиологический стресс	☐ Пережитая травма или болезнь ☐ Усталость из-за нагрузки или продолжительности работы ☐ Усталость из-за отсутствия отдыха ☐ Усталость из-за влияния внешних факторов	☐ Недостаток кислорода ☐ Сдерживание движения ☐ Употребление наркотиков, алкоголя ☐ Другое ☐ Воздействие на организм ☐ Воздействие экстремальных температур
2.1.2 Недостаток знаний/обучения	☐ Отсутствие опыта ☐ Отсутствие или недостаточная начальная подготовка ☐ Обучение без учета реальной потребности	☐ Отсутствие повышения квалификации ☐ Неверно выбранные направления обучения ☐ Другое (указать)
2.2 Производственные факторы		
2.2.1 Неадекватное руководство или надзор	☐ Непонятная или противоречивая отчетность ☐ Некорректное назначение на должность или ответственность ☐ Неправильное делегирование полномочий ☐ Несоответствие квалификации и требований работы/задания ☐ Отсутствие знаний и навыков управления/надзора персоналом ☐ Некорректное планирование и выстраивание работы ☐ Некачественный аудит, инспекция, мониторинг ☐ Нерезультативные корректирующие действия по устранению опасности ☐ Предоставление неадекватная политика, регламенты руководящие документы	☐ Поставлены противоречивые цели, задачи ☐ Неверно идентифицированы и оценены риски и опасности на рабочих местах ☐ Неадекватное управление изменениями ☐ Измерение и оценка эффективности не верна ☐ Отсутствие или недостаточность обратной связи ☐ Система сообщений о событиях и расследовании требует улучшения ☐ Недостаточно/отсутствуют совещания по безопасности ☐ Неадекватные инструктажи, обучение ☐ Другое (указать)
2.2.2 Неадекватные стандарты, политики процедуры	☐ Отсутствие руководящих документов, инструкций для проведения работ ☐ Совершенствование и развитие документов ☐ Инвентаризация/оценка воздействия и потребности ☐ Привлечение персонала	☐ Перевод на гос.язык ☐ Процедуры/методы/правила ☐ Отслеживание рабочего процесса ☐ Несоответствующее право применение документов ☐ Другое (указать)

Продолжение таблицы Ж.2

1	2	3
2.2.3 Коммуникация	☐ Недостаточная связь между руководителями и персоналом ☐ Недостаточная связь между организациями ☐ Недостаток (полнота сведений и данных) в передаче информации между рабочими группами ☐ Недостаток (полнота сведений и данных) в передаче информации между рабочими сменами ☐ Отсутствует связь ☐ Речевое вмешательство (прерывание, перебивание речи)	☐ Неправильные инструкции ☐ Утрата возможности передачи профессиональных навыков из-за текучести кадров ☐ Доведения до работников неверной информации о безопасности, правил и инструкций ☐ Стандартная терминология не применяется/нарушение регламента ведения переговоров ☐ Восприятие информации ограничивается продолжительным сообщением/речью ☐ Другое (указать)
2.2.4 Неадекватное обучение	☐ Неадекватные инструкции, направленность и/или обучение ☐ Неадекватный отзыв учебных материалов	☐ Обучение не проводится ☐ Недостаточная тренировка ☐ Другое (Указать)
2.2.5 Неадекватные закупки, обработка материалов и контроль материалов	☐ Неадекватные спецификации, реквизиты ☐ Неадекватные исследования материалов/оборудования ☐ Неадекватные спецификации для поставщиков ☐ Неадекватный режим или маршрут поставки ☐ Неадекватное получение осмотра и приемки ☐ Неправильная обработка материалов ☐ Неправильное хранение материалов	☐ Неадекватная материальная упаковка ☐ Неправильная транспортировка материалов ☐ Неадекватная идентификация опасных материалов ☐ Срок годности материалов завышен ☐ Неправильная утилизация и/или удаление отходов ☐ Неадекватная передача данных о безопасности и гигиене труда ☐ Другое (указать)
2.2.6 Подбор подрядчика	☐ Отсутствие предварительного подбора подрядчика ☐ Недостаточная предварительная квалификация подрядчика ☐ Неадекватный выбор подрядчика	☐ Отсутствие контроля за работой ☐ Недостаточный контроль ☐ Использование не утвержденного подрядчика ☐ Другое (указать)
2.2.7 Неадекватное обслуживание	☐ Неадекватная профилактика ☐ Оценка потребностей ☐ Смазка и обслуживание ☐ Регулировка/сборка ☐ Очистка и шлифовка	☐ Неадекватный ремонт ☐ Сообщение потребностей ☐ Планирование работы ☐ Экспертиза единиц ☐ Замена части
2.2.8 Неадекватные инструменты и оборудование	☐ Неадекватная оценка потребностей и рисков ☐ Неадекватные человеческие факторы/эргономические требования ☐ Неадекватные стандарты или спецификации ☐ Недостаточная доступность ☐ Неадекватная настройка/ремонт/обслуживание	☐ Неадекватное хранение и утилизация ☐ Неадекватное удаление и ремонт неподходящих предметов ☐ Нет истории записи оборудования ☐ Неадекватная история записи оборудования ☐ Другое (указать)
2.2.9 Чрезмерный износ	☐ Неадекватное планирование использования ☐ Неадекватное продление срока службы ☐ Неадекватная проверка и/или мониторинг ☐ Неправильная загрузка или скорость использования	☐ Неадекватное обслуживание ☐ Использование неквалифицированными или неподготовленными людьми ☐ Используется не по назначению ☐ Другое (указать)

Приложение К
(обязательное)

Журнал учета происшествий

1. Общая информация											
Журнал №:		Составлен:									
Дата составления:		Описание происшествия:									
Дата происшествия:		Время начало:			Время окончания:						
2. Вид происшествия		Травма человека	☐	Имущественный ущерб	☐	Загрязнение окружающей среды	☐	ЧС	☐	Другое (указать)	☐
3. Место происшествия											
Хозяйство:	Регион:	Населенный пункт:	Станция:	Участок:	Перегон:	Направление:	Kм, ПК	Другое (указать)			
4. Причина происшествия:											
5. Уровень происшествия						0 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐		
6. Сведения о пострадавшем											
Ф.И.О.											
Должность/профессия:											
Дата рождения:		Табельный номер:		Дата трудоустройства: (ДД:ММ:ГГГГ)							
Наличие алкогольного/наркотического опьянения		☐ Да ☐ Нет		Стаж работы:							
Сведения о прохождении медицинских осмотров			Периодический: (ДД:ММ:ГГГГ)				Предсменный: (ДД:ММ:ГГГГ)				
Количество полных часов от начала работы:		Сведения о прохождении пострадавшим обучения и инструктирования по БиОТ						(ДД:ММ:ГГГГ)			
Степень тяжести травмы:		легкий ☐		средний ☐		тяжелый ☐					
Сведения об иждивенцах (указать):											
Сведения о страховании:											
6. Материальный ущерб											
7. Спасено ТМЦ, т.т.											
8. Затраты, т.т.											
9. Привлечены силы и средства											
12 ПРЯМЫЕ ПРИЧИНЫ (см. приложение 3)											
Опасные условия		☐	(выбрать)								
Опасные действия		☐	(выбрать)								
13 КОРЕННЫЕ ПРИЧИНЫ (см. приложение 3)											
Личные факторы		☐	(выбрать)								
Производственные факторы		☐	(выбрать)								
12. Мероприятия, предложенные комиссией по расследованию											
№	Мероприятие		Отметка о выполнении				Подпись должностного лица				
13. Степень вины, %:		Работодателя ☐	%	Пострадавшего ☐	%	Третьей стороны ☐	%				

Приложение Л
(обязательное)

Сведения о применении дисциплинарных мер

Группа компаний АО «НК «КТЖ»	Структура	Должности	Всего	В том числе			
				замечания	выговор	строгий выговор	расторжение ТД
сетевой	Первый руководитель	Первый руководитель					
		заместители, Главные инженера					
		Руководители департаментов					
		Специалисты					
региональный	Первый руководитель	Первый руководитель					
		заместители, Главные инженера					
		руководители подразделений					
		Специалисты					
линейный	Первый руководитель	Первый руководитель					
		заместители, Главные инженера					
		Руководители и ответственные работники					
ВСЕГО							

Приложение М
(обязательное)

Бюллетень по происшествию

Информационный бюллетень о происшествии	
Наименование подразделения:	
Дата: _____ Время: _____	
Место происшествия: _____	
Описание:	ФОТО:
Классификация происшествия:	Незамедлительно принятые меры:
Должность, год рождения, пострадавшего (их):	Непосредственные причины:
Степень тяжести травм пострадавшего (их):	Корректирующие (рекомендуемые) меры:
Материальный ущерб:	